
Zittingsdocument

A8-0364/2018

9.11.2018

***I

VERSLAG

over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende Europese aanbieders van crowdfundingdiensten voor ondernemingen (ECSP)
(COM(2018)0113 – C8-0103/2018 – 2018/0048(COD))

Commissie economische en monetaire zaken

Rapporteur: Ashley Fox

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
- *** Goedkeuringsprocedure
- ***I Gewone wetgevingsprocedure (eerste lezing)
- ***II Gewone wetgevingsprocedure (tweede lezing)
- ***III Gewone wetgevingsprocedure (derde lezing)

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerp tekst voorgestelde rechtsgrond.)

Amendementen op een ontwerphandeling

Amendementen van het Parlement in twee kolommen

Geschrapte tekstdelen worden in de linkerkolom in *vet cursief* aangegeven. Vervangen tekstdelen worden in beide kolommen in *vet cursief* aangegeven. Nieuwe tekst wordt in de rechterkolom in *vet cursief* aangegeven.

In de eerste en tweede regel van de kop tekst boven elk amendement wordt verwezen naar het tekstdeel in kwestie van de ontwerphandeling. Indien een amendement betrekking heeft op een bestaande handeling, waarop in de ontwerphandeling wijzigingen worden voorgesteld, bevat de kop tekst bovendien een derde en vierde regel, die verwijzen naar de bestaande handeling respectievelijk naar de bepaling in kwestie.

Amendementen van het Parlement in de vorm van een geconsolideerde tekst

Nieuwe tekstdelen worden in *vet cursief* aangegeven. Geschrapte tekstdelen worden aangegeven met het symbool of worden doorgestreept. Waar tekstdelen vervangen worden, wordt de nieuwe tekst in *vet cursief* aangegeven, terwijl de vervangen tekst wordt geschrapt of doorgestreept. Bij wijze van uitzondering worden zuiver technische wijzigingen die de diensten aanbrengen met het oog op de opstelling van de definitieve tekst, niet gemarkeerd.

CONTENTS

	Page
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	5
PROCEDURE VAN DE BEVOEGDE COMMISSIE	72
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE.....	73

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende Europese aanbieders van crowdfundingdiensten voor ondernemingen (ECSP)

(COM(2018)0113 – C8-0103/2018 – 2018/0048(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2018)0113),
  - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C8-0103/2018),
  - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
  - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 11 juli 2018¹,
  - gezien artikel 59 van zijn Reglement,
  - gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken (A8-0364/2018),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
  2. verzoekt de Commissie om hernieuwde voorlegging aan het Parlement indien zij haar voorstel vervangt, ingrijpend wijzigt of voornemens is het ingrijpend te wijzigen;
  3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

Amendement 1

AMENDEMENTEN VAN HET EUROPEES PARLEMENT*

op het voorstel van de Commissie

2018/0048 (COD)

---

¹ PB C 367 van 10.10.2018, blz. 65.

* Amendementen: nieuwe of vervangende tekst staat in vet en cursief, schrappingen zijn met het symbool ■ aangegeven.

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**betreffende Europese aanbieders van crowdfundingdiensten voor ondernemingen
(ECSP)**

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 114,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van de Europese Centrale Bank,²

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité,³

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Crowdfunding is in toenemende mate een gangbare vorm van alternatieve financiering voor **startende ondernemingen, alsook voor** kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) in een vroeg stadium van de bedrijfsgroei die doorgaans van kleine beleggingen afhankelijk zijn. Crowdfunding is een **steeds belangrijker** vorm van intermediatie waarbij een aanbieder van crowdfundingdiensten **een voor het publiek toegankelijk** digitaal platform **beheert** om kandidaat-beleggers **of kredietverstrekkers** te matchen met ondernemingen die op zoek zijn naar financiering **of deze koppeling te vergemakkelijken**, ongeacht of die financiering leidt tot een leningovereenkomst, tot een aandelenbelang of tot een ander op effecten gebaseerd belang, **zonder dat de aanbieder van crowdfundingdiensten zelf risico op zich neemt**. Het is bijgevolg aangewezen om in het toepassingsgebied van deze verordening zowel op kredietverlening gebaseerde crowdfunding als op deelneming in eigen vermogen gebaseerde crowdfunding op te nemen **■**.
- (2) Crowdfunding kan ertoe bijdragen **kmo's** toegang te verschaffen tot financiering en **■** de kapitaalmarktunie te voltooien. Het gebrek aan toegang tot financiering voor dergelijke ondernemingen vormt een probleem, zelfs in lidstaten waar de toegang tot bankfinanciering gedurende de hele financiële crisis stabiel is gebleven. Crowdfunding is een gangbare praktijk geworden om een project of een onderneming te financieren, meestal door een groot aantal mensen of organisaties, via online platforms waarop **particulieren**, organisaties en bedrijven, inclusief startende ondernemingen, relatief kleine geldbedragen aantrekken.

---

² PB C , blz. .

³ PB C , blz. .

- (3) De aanbidding van crowdfundingdiensten steunt over het algemeen op drie soorten actoren: de projecteigenaar die het te financieren project of *de te financieren zakelijke leningen* voorstelt, beleggers die het voorgestelde project financieren, doorgaans door middel van beperkte beleggingen *of leningen*, en een bemiddelende organisatie in de vorm van een aanbieder van diensten die projecteigenaren en beleggers *of kredietverstrekkers* samenbrengt via een online platform.
- (4) Naast het aanbieden van een alternatieve bron van financiering, waaronder durfkapitaal, kan crowdfunding andere voordelen bieden voor ondernemingen. Het kan concept- en ideevalidatie bieden aan *het project of de onderneming*, toegang geven aan een groot aantal mensen die de ondernemer inzichten en informatie verschaffen en een marketingtool zijn. ■
- (5) Verscheidene lidstaten hebben al nationale regelingen op maat voor crowdfunding ingevoerd. Deze regelingen zijn toegesneden op de kenmerken en behoeften van lokale markten en beleggers. Als gevolg daarvan divergeren de bestaande nationale regels wat betreft de bedrijfsvoorwaarden voor crowdfundingplatforms, de reikwijdte van de toegestane activiteiten en de vergunningsvereisten.
- (6) De verschillen tussen de bestaande nationale voorschriften zijn van dien aard dat zij een belemmering vormen voor de grensoverschrijdende aanbidding van crowdfundingdiensten en dus een rechtstreekse invloed hebben op de werking van de interne markt voor dergelijke diensten. Met name het feit dat het rechtskader langs nationale grenzen gefragmenteerd is, brengt aanzienlijke nalevingskosten met zich mee voor retailbeleggers, die vaak moeilijkheden ondervinden die onevenredig zijn met de omvang van hun belegging bij het bepalen van de regels die van toepassing zijn op grensoverschrijdende crowdfundingdiensten. Bijgevolg worden dergelijke beleggers er vaak van weerhouden om grensoverschrijdend te beleggen via crowdfundingplatforms. Om dezelfde redenen worden aanbieders van crowdfundingdiensten die dergelijke platforms exploiteren, ontmoedigd om hun diensten aan te bieden in een andere lidstaat dan die waarin zij gevestigd zijn. Als gevolg daarvan zijn crowdfundingactiviteiten tot nu toe grotendeels nationaal gebleven, hetgeen ten koste gaat van een EU-wijde markt voor crowdfunding, waardoor bedrijven geen toegang hebben tot crowdfundingdiensten, *vooral als het gaat om bedrijven die actief zijn in een lidstaat die wegens de relatief kleinere bevolking geen toegang tot een groot publiek bieden.*
- (7) Om grensoverschrijdende crowdfundingactiviteiten te bevorderen en de uitoefening van de vrijheid om dergelijke diensten aan te bieden en te ontvangen op de interne markt voor aanbieders van crowdfundingdiensten te vergemakkelijken, moeten de bestaande belemmeringen voor de goede werking van de interne markt voor crowdfundingdiensten worden aangepakt. Het vaststellen van één regeling voor de aanbidding van crowdfundingdiensten, die aanbieders van crowdfundingdiensten de optie biedt om voor de gehele Unie één enkele vergunning aan te vragen om hun activiteiten op grond van die regels uit te oefenen, is een geschikte eerste stap ter bevordering van grensoverschrijdende crowdfundingactiviteiten en bevordert zo de werking van de interne markt.

- (8) Door de belemmeringen voor de werking van de interne markt op het gebied van crowdfundingdiensten aan te pakken, beoogt deze verordening grensoverschrijdende bedrijfsfinanciering te bevorderen. Crowdfundingdiensten in verband met kredietverlening aan consumenten, als gedefinieerd in artikel 3, onder a), van Richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad⁴ dienen derhalve niet onder het toepassingsgebied van deze verordening te vallen.
- (9) Om te voorkomen dat dezelfde activiteit binnen de Unie aan verschillende vergunningen is onderworpen, moeten crowdfundingdiensten die worden aangeboden door personen met een vergunning krachtens Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad⁵ of die overeenkomstig de nationale wetgeving worden aangeboden, van het toepassingsgebied van deze verordening worden uitgesloten.
- (10) Met betrekking tot op kredietverlening gebaseerde crowdfunding moet de facilitering van het verstrekken van leningen, met inbegrip van diensten zoals het presenteren van crowdfundingaanbiedingen aan klanten of het beoordelen van de kredietwaardigheid van projecteigenaren, ruimte bieden aan verschillende bedrijfsmodellen die het mogelijk maken om via een crowdfundingplatform tussen een of meer klanten en een of meer projecteigenaren een leningovereenkomst te sluiten.
- (11) Wat op deelneming in eigen vermogen gebaseerde crowdfunding betreft is de overdraagbaarheid van een effect een belangrijke waarborg voor beleggers om uit hun belegging te kunnen stappen, aangezien zij hierdoor de juridische mogelijkheid verkrijgen om hun belang op de kapitaalmarkten te vervreemden. Bijgevolg behelst deze verordening alleen op deelneming in eigen vermogen gebaseerde crowdfundingdiensten met betrekking tot effecten en staat zij alleen het aanbieden van dergelijke diensten toe. Andere financiële instrumenten dan effecten dienen echter van het toepassingsgebied van deze verordening te worden uitgesloten omdat deze effecten risico's inhouden voor beleggers die binnen dit rechtskader niet naar behoren kunnen worden beheerd.
- (11 bis) De kenmerken van initial coin offerings (ICO's) wijken aanzienlijk af van die van de crowdfunding die bij deze verordening wordt geregeld. Bij ICO's wordt onder andere meestal geen gebruikgemaakt van intermediairs zoals crowdfundingplatforms, en vaak worden er bedragen van meer dan 1 000 000 EUR mee geworven. Als ICO's in deze richtlijn zouden worden opgenomen, zouden de problemen in verband met ICO's niet in hun geheel worden aangepakt.*
- (12) Gezien de aan crowdfundingbeleggingen verbonden risico's is het, met het oog op een effectieve bescherming van de beleggers **en het verschaffen van een mechanisme van marktdiscipline**, aangewezen een drempel vast te stellen voor een maximale prijs voor elk crowdfundingaanbod. Die drempel moet worden vastgesteld op **8 000 000 EUR, hetgeen de maximale drempel is tot welke de lidstaten aanbiedingen van effecten**

---

⁴ Richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 87/102/EEG van de Raad (PB L 133 van 22.5.2008, blz. 66).

⁵ Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU (PB L 173 van 12.6.2014 blz. 349).

aan het publiek kunnen vrijstellen van de in Verordening (EU) 2017/1129 van het Europees Parlement en de Raad⁶ beschreven verplichting om een prospectus te publiceren. Hoewel een hoog niveau van beleggersbescherming noodzakelijk is, moet die drempel overeenkomstig de praktijken op de nationale markten worden ingesteld om het platform van de Unie aantrekkelijk te maken voor grensoverschrijdende zakelijke financiering.

- (12 bis) ***In deze verordening is vastgelegd welke informatie het blad met essentiële beleggingsinformatie ten behoeve van kandidaat-beleggers bij elk crowdfundingaanbod moet omvatten. Aangezien dit blad met essentiële beleggingsinformatie zo is ontworpen dat het kan worden aangepast aan de specifieke kenmerken van een crowdfundingaanbod en aan de informatiebehoeften van de beleggers, moet dit blad het prospectus vervangen dat op grond van Verordening (EU) 2017/1129 moet worden gepubliceerd wanneer effecten aan het publiek worden aangeboden. Crowdfundingaanbiedingen uit hoofde van deze verordening moeten daarom van de werkingssfeer van Verordening (EU) 2017/1129 worden uitgesloten en die verordening moet dienovereenkomstig worden gewijzigd.***
- (13) Om regelgevingsarbitrage te vermijden en een doeltreffend toezicht op de aanbieders van crowdfundingdiensten te waarborgen, moet het aanbieders van crowdfundingdiensten worden verboden deposito's of andere terugbetaalbare financiële middelen van het publiek in ontvangst te nemen, tenzij zij over een vergunning als kredietinstelling beschikken overeenkomstig artikel 8 van Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad⁷.
- (14) Om dat doel te bereiken, moeten aanbieders van crowdfundingdiensten de mogelijkheid krijgen om één enkele vergunning voor de gehele Unie aan te vragen en hun activiteiten overeenkomstig die uniforme vereisten uit te oefenen. Om echter crowdfundingaanbiedingen die uitsluitend op nationale markten zijn gericht, waar aanbieders van crowdfundingdiensten ervoor kiezen hun diensten aan te bieden op grond van het toepasselijke nationale recht, op brede schaal beschikbaar te houden, moeten die aanbieders daartoe in staat gesteld blijven worden. Bijgevolg dienen de uniforme vereisten van deze verordening facultatief zijn en derhalve niet van toepassing te zijn op aanbieders van crowdfundingdiensten die ervoor kiezen uitsluitend op nationale basis actief te blijven.
- (15) Om een hoog niveau van beleggersbescherming te behouden, de risico's in verband met crowdfunding te verminderen en een eerlijke behandeling van alle klanten te waarborgen, moeten aanbieders van crowdfundingdiensten een beleid voeren dat waarborgt dat projecten op professionele, eerlijke en transparante wijze worden geselecteerd en dat crowdfundingdiensten op dezelfde wijze worden aangeboden.

---

⁶ Verordening (EU) 2017/1129 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 betreffende het prospectus dat moet worden gepubliceerd wanneer effecten aan het publiek worden aangeboden of tot de handel op een gereguleerde markt worden toegelaten en tot intrekking van Richtlijn 2003/71/EG (PB L 168 van 30.6.2017, blz. 12).

⁷ Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (PB L 176 van 27.6.2013, blz. 338).

- (15 bis) *Om dezelfde redenen moeten aanbieders van crowdfundingdiensten die op hun platform gebruikmaken van ICO's worden uitgesloten van het toepassingsgebied van deze verordening. Om de nieuwe ICO-technologie op efficiënte wijze te reguleren, zou de Commissie in de toekomst een uitgebreid wetgevingskader op het niveau van de Unie kunnen voorstellen op basis van een grondige effectbeoordeling.*
- (15 ter) *Alternatieve beleggingsinstrumenten als ICO's bieden mogelijkheden voor de financiering van kmo's en innovatieve startende en groeiende ondernemingen en kunnen de technologieoverdracht versnellen en een essentieel onderdeel van de kapitaalmarktenunie vormen. De Commissie moet beoordelen of er voor ICO's een afzonderlijk wetgevingskader van de Unie moet worden voorgesteld. Meer rechtszekerheid over de hele linie kan van groot belang zijn om de bescherming van beleggers en consumenten te versterken en de risico's te beperken die ontstaan door asymmetrische informatie, frauduleus gedrag en illegale activiteiten.*
- (16) Teneinde de dienstverlening aan hun klanten, **zowel kandidaat- als feitelijke beleggers of projecteigenaars**, te verbeteren, moeten aanbieders van crowdfundingdiensten namens de klanten discretionaire bevoegdheid kunnen uitoefenen met betrekking tot de parameters van de orders van de klanten, mits zij alle nodige maatregelen nemen om het best mogelijke resultaat voor hun klanten te behalen en zij de exacte methode en parameters van de discretionaire bevoegdheid bekendmaken. Om ervoor te zorgen dat aan kandidaat-beleggers op neutrale basis beleggingsmogelijkheden worden aangeboden, mogen aanbieders van crowdfundingdiensten geen vergoeding, korting of niet-monetair voordeel betalen of aanvaarden voor sturing van orders van beleggers in de richting van een bepaald aanbod op hun platform of in de richting van een bepaald aanbod op een platform van een derde partij.
- (17) Deze verordening heeft tot doel directe beleggingen te vergemakkelijken en het creëren van regelgevingsarbitragemogelijkheden voor financiële intermediairs die onder andere wetgeving van de Unie vallen, met name Unieregels voor vermogensbeheerders, te vermijden. Het gebruik van juridische structuren, met inbegrip van special purpose vehicles, die tussen crowdfundingproject **of onderneming** en beleggers in staan, moet bijgevolg strikt worden gereguleerd en alleen worden toegestaan **aan in aanmerking komende tegenpartijen of professionele beleggers volgens de definitie van Richtlijn 2014/65/EU**.
- (18) Het waarborgen van een effectief governancestelsel is essentieel voor een behoorlijk risicobeheer en ter voorkoming van belangenconflicten. Aanbieders van crowdfundingdiensten moeten bijgevolg over governance-regelingen beschikken die een doeltreffend en voorzichtig beheer garanderen, en het management ervan moet een goede naam hebben en over voldoende kennis en ervaring beschikken. Aanbieders van crowdfundingdiensten moeten eveneens procedures vaststellen voor het ontvangen en behandelen van klachten van klanten.
- (19) Aanbieders van crowdfundingdiensten moet als neutrale tussenpersoon tussen klanten op hun crowdfundingplatform optreden. Om belangenconflicten te voorkomen, moeten bepaalde vereisten worden vastgesteld met betrekking tot aanbieders van crowdfundingdiensten en managers en werknemers, of iedere persoon die direct of

indirect zeggenschap over hen uitoefent. **Tenzij financiële belangen in projecten of aanbiedingen van tevoren op hun website worden bekendgemaakt**, moet worden voorkomen dat aanbieders van crowdfundingdiensten een financiële participatie hebben in de crowdfundingaanbiedingen op hun crowdfundingplatforms. **Op deze manier kunnen aanbieders van crowdfundingdiensten hun belangen afstemmen op die van de beleggers**. Bovendien mogen aandeelhouders die 20 % of meer van het aandelenkapitaal of de stemrechten bezitten **en** managers **■**, of enige persoon die direct **■** zeggenschap heeft over crowdfundingplatforms, niet optreden als klant met betrekking tot de crowdfundingdiensten die op dat crowdfundingplatform worden aangeboden.

- (20) In het belang van een efficiënte en soepele verlening van crowdfundingdiensten moet het aanbieders van crowdfundingdiensten worden toegestaan elke operationele functie geheel of gedeeltelijk toe te vertrouwen aan **andere** dienstverleners, op voorwaarde dat de uitbesteding de kwaliteit van de interne controles en het effectieve toezicht van aanbieders van crowdfundingdiensten niet wezenlijk aantast. Aanbieders van crowdfundingdiensten moeten echter volledig verantwoordelijk blijven voor de naleving van deze verordening.
- (21) Voor het aanhouden van financiële middelen van klanten en het aanbieden van betalingsdiensten is een vergunning als betalingsdienstaanbieder vereist overeenkomstig Richtlijn (EU) 2015/2366 van het Europees Parlement en de Raad⁸. Aan deze vergunningsplicht kan niet worden voldaan met een vergunning als aanbieder van crowdfundingdiensten. Bijgevolg moet worden verduidelijkt dat indien een aanbieder van crowdfundingdiensten dergelijke betalingsdiensten verricht in verband met zijn crowdfundingdiensten, hij eveneens een vergunning moet hebben als betalingsinstelling overeenkomstig Richtlijn (EU) 2015/2366. Om een adequaat toezicht op dergelijke activiteiten mogelijk te maken, dient de **nationale bevoegde autoriteit** te worden geïnformeerd over de vraag of de aanbieder van crowdfundingdiensten voornemens is zelf betalingsdiensten uit te voeren met de passende vergunning, dan wel of dergelijke diensten zullen worden uitbesteed aan een derde met een vergunning.
- (22) De groei en de soepele werking van grensoverschrijdende crowdfundingdiensten vereisen voldoende schaalgrootte en vertrouwen van het publiek in deze diensten. Bijgevolg moeten er uniforme, evenredige en rechtstreeks toepasselijke vergunningsvereisten en één enkel toezichtspunt worden vastgesteld.
- (23) Een hoog niveau van beleggersvertrouwen draagt bij tot de groei van crowdfundingdiensten. De vereisten inzake crowdfundingdiensten moeten derhalve de grensoverschrijdende verrichting van deze diensten vergemakkelijken, de operationele risico's beperken en een hoge mate van transparantie en beleggersbescherming waarborgen.

---

⁸ Richtlijn (EU) 2015/2366 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de Richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van Richtlijn 2007/64/EG (PB L 337 van 23.12.2015, blz. 35).

- (24) Crowdfundingdiensten kunnen blootstaan aan risico's in verband met het witwassen van geld en terrorismefinanciering, zoals benadrukt in het Verslag van de Commissie over de beoordeling van risico's op het gebied van witwassen en terrorismefinanciering die van invloed zijn op de interne markt en verband houden met grensoverschrijdende activiteiten⁹. Er moet dan ook in waarborgen worden voorzien bij het voldoen aan vergunningsvoorwaarden, het beoordelen van de goede naam van het management, het aanbieden van betalingsdiensten via entiteiten met een vergunning die onderworpen zijn aan vereisten met betrekking tot het witwassen van geld en terrorismefinanciering. Om de financiële stabiliteit verder te waarborgen door risico's van witwassen van geld en financiering van terrorisme te voorkomen, **en daarbij rekening te houden met de maximale financieringsdrempel die overeenkomstig deze verordening aan de hand van een crowdfundingaanbod kan worden verhoogd**, moet de Commissie beoordelen of het noodzakelijk en evenredig is om aanbieders van crowdfundingdiensten **die krachtens deze verordening vergunning is verleend**, te onderwerpen aan **sommige of alle** verplichtingen inzake de naleving van de nationale bepalingen tot tenuitvoerlegging van Richtlijn (EU) 2015/849 met betrekking tot het witwassen van geld of de financiering van terrorisme en dergelijke aanbieders van crowdfundingdiensten voor de toepassing van Richtlijn (EU) 2015/849 aan de lijst van meldingsplichtige entiteiten toe te voegen.
- (25) Om aanbieders van crowdfundingdiensten in staat te stellen grensoverschrijdend te opereren zonder met divergente regels te worden geconfronteerd en daardoor de financiering van projecten in heel Unie door beleggers uit verschillende lidstaten te vergemakkelijken, mag het de lidstaten niet worden toegestaan om extra vereisten op te leggen aan aanbieders van crowdfundingdiensten die **uit hoofde van deze verordening** over een vergunning **beschikken**.
- (26) Het vergunningsproces moet **de nationale bevoegde autoriteit** in staat stellen op de hoogte te worden gesteld van de diensten die de kandidaat-aanbieders van crowdfundingdiensten voornemens zijn te verlenen **en de crowdfundingplatforms die zij voornemens zijn te beheren**, de kwaliteit van hun management te beoordelen en de interne organisatie en procedures te beoordelen die door de kandidaat-aanbieders van crowdfundingdiensten zijn opgezet om ervoor te zorgen dat aan de in deze verordening vastgestelde vereisten wordt voldaan.
- (27) Om de transparantie voor kleine beleggers met betrekking tot het aanbieden van crowdfundingdiensten te bevorderen, moet ESMA een openbaar en actueel register instellen van alle **aanbieders van crowdfundingdiensten die over een vergunning beschikken en operationele crowdfundingplatforms** die overeenkomstig deze verordening in de Unie **voorkomen**.
- (28) De vergunning moet worden ingetrokken indien niet langer aan de voorwaarden voor de afgifte ervan wordt voldaan. **De nationale bevoegde autoriteit** moet met name kunnen beoordelen of de goede naam van het management is aangetast dan wel of de interne procedures en systemen ernstig zijn tekortgeschoten. Opdat **de nationale**

---

⁹ COM(2017) 340 final, Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de beoordeling van risico's op het gebied van witwassen en terrorismefinanciering die van invloed zijn op de interne markt en verband houden met grensoverschrijdende activiteiten.

bevoegde autoriteit kan beoordelen of de vergunning als aanbieder van crowdfundingdiensten moet worden ingetrokken, **moet de nationale bevoegde autoriteit** op de hoogte **worden gebracht** wanneer een aanbieder van crowdfundingdiensten, of een derde die namens deze optreedt, zijn vergunning als betalingsinstelling verliest of in strijd handelend met Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad is bevonden¹⁰.

- (29) Om ervoor te zorgen dat kandidaat-beleggers een duidelijk inzicht hebben in de aard, risico's, kosten en lasten van crowdfundingdiensten, moeten aanbieders van crowdfundingdiensten hun klanten **duidelijke en uitgesplitste** informatie verstrekken.
- (30) Beleggingen in producten die op crowdfundingplatforms op de markt worden gebracht, zijn niet vergelijkbaar met traditionele beleggingsproducten of spaarproducten en mogen niet als zodanig op de markt worden gebracht. Om er echter voor te zorgen dat kandidaat-beleggers inzicht hebben in het risico dat verbonden is aan crowdfundingbeleggingen, **is het voor** aanbieders van crowdfundingdiensten **verplicht** een instapkennistest van hun kandidaat-beleggers **uit te voeren** om na te gaan hoever hun **inzicht in de belegging** reikt. Aanbieders van crowdfundingdiensten moeten kandidaat-beleggers uitdrukkelijk waarschuwen wanneer de aangeboden crowdfundingdiensten voor hen ongeschikt worden geacht.
- (31) Om beleggers in staat te stellen met kennis van zaken een beleggingsbeslissing te nemen, moeten aanbieders van crowdfundingdiensten kandidaat-beleggers een blad met essentiële beleggingsinformatie verstrekken. Het blad met essentiële beleggingsinformatie moet kandidaat-beleggers waarschuwen dat de beleggingsomgeving die zij hebben betreden, risico's inhoudt en niet valt onder het depositocompensatiestelsel, noch onder de beleggerscompensatiegaranties.
- (32) Het blad met essentiële beleggingsinformatie dient eveneens rekening te houden met de specifieke kenmerken en risico's van startende ondernemingen, en dient zich te concentreren op materiële informatie over de projecteigenaars, de rechten en vergoedingen van de beleggers en het type aangeboden effecten en leningsovereenkomsten. Omdat de betrokken projecteigenaar in de beste positie verkeert om deze informatie te verstrekken, dient de projecteigenaar het blad met essentiële beleggingsinformatie op te stellen. Aangezien aanbieders van crowdfundingdiensten echter verantwoordelijk zijn voor het informeren van hun kandidaat-beleggers, **zijn zij ook verantwoordelijk voor de volledigheid van** het blad met essentiële beleggersinformatie ■ .
- (33) Om een naadloze en vlotte toegang tot de kapitaalmarkten voor startende ondernemingen en kleine en middelgrote ondernemingen te waarborgen, hun financieringskosten te verlagen en vertragingen en kosten voor aanbieders van crowdfundingdiensten te vermijden dient het blad met essentiële beleggingsinformatie niet door een bevoegde autoriteit te worden goedgekeurd.

---

¹⁰ Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2006/70/EG van de Commissie (PB L 141 van 5.6.2015, blz. 73).

- (34) Om onnodige kosten en administratieve lasten voor de grensoverschrijdende aanbieding van crowdfundingdiensten te vermijden, dienen voor publicitaire mededelingen geen vertaalvereisten te gelden **■** .
- (35) Aanbieders van crowdfundingdiensten dienen niet in staat te zijn tot discretionaire of niet-discretionaire matching van aan- en verkoopintenties, omdat voor deze activiteit een vergunning als beleggingsonderneming overeenkomstig artikel 5 van Richtlijn 2014/65/EU of als gereguleerde markt overeenkomstig artikel 44 van die richtlijn vereist is. Aanbieders van crowdfundingdiensten moeten in het belang van de transparantie en de informatiestroom beleggers die via hun platform hebben belegd in staat kunnen stellen via hun platforms met elkaar contact op te nemen en te handelen met betrekking tot beleggingen die oorspronkelijk op hun platform zijn gedaan. Aanbieders van crowdfundingdiensten dienen hun klanten er echter van op de hoogte te stellen dat zij geen handelssysteem exploiteren en dat de klant naar eigen goeddunken en onder zijn verantwoordelijkheid aan- en verkopen op hun platforms kan *doen*.
- (36) Om de transparantie te bevorderen en een goede documentatie van de communicatie met de klant te waarborgen, moeten aanbieders van crowdfundingdiensten alle passende vastleggingen over hun diensten en transacties bijhouden.
- (37) Om een eerlijke en niet-discriminerende behandeling van beleggers *en projecteigenaren* te garanderen, mogen aanbieders van crowdfundingdiensten die hun diensten via publicitaire mededelingen promoten, een bepaald project niet gunstiger behandelen dan andere projecten die op hun platform worden aangeboden, *tenzij er een objectieve reden voor is, zoals specifieke vereisten van de belegger of redenen die verband houden met een door de belegger vooraf opgesteld risicoprofiel*. Aanbieders van crowdfundingdiensten mogen echter niet worden belet om met succes gesloten aanbiedingen te vermelden waarin beleggingen via het platform niet langer mogelijk zijn *en worden gestimuleerd om het mogelijk te maken de prestaties van hun gesloten projecten te vergelijken*.
- (38) Om te zorgen voor meer rechtszekerheid voor aanbieders van crowdfundingdiensten die in heel de Unie actief zijn en om markttoegang te vergemakkelijken, moet alle informatie over de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die in de lidstaten van toepassing zijn en samenvattingen daarvan die specifiek betrekking hebben op publicitaire mededelingen van aanbieders van crowdfundingdiensten elektronisch worden gepubliceerd **■** . Daartoe moeten de bevoegde autoriteiten en ESMA centrale gegevensbanken bijhouden.
- (39) Om een beter inzicht te verwerven in de omvang van de verschillen in regelgeving tussen de lidstaten met betrekking tot de vereisten die van toepassing zijn op publicitaire mededelingen, moeten de bevoegde autoriteiten ESMA jaarlijks een gedetailleerd verslag verstrekken over hun handhavingsactiviteiten op dit gebied.
- (39 bis) Om een consistente verlening van de vergunningen en een consistente toepassing van de vereisten voor aanbieders van crowdfundingdiensten die in de hele Unie actief zijn te waarborgen, moeten door ESMA technische*

reguleringsnormen worden ontwikkeld die aan de Commissie moeten worden voorgelegd.

- (40) Het is van belang er effectief en efficiënt voor te zorgen dat wordt voldaan aan de vereisten voor vergunningverlening en voor het aanbieden van crowdfundingdiensten, in overeenstemming met deze verordening. **■ De nationale bevoegde autoriteit moet ■** vergunningen verlenen en toezicht uitoefenen. *De nationale bevoegde autoriteit moet de bevoegdheid hebben om informatie op te vragen, algemene onderzoeken en inspecties ter plaatse uit te voeren, openbare aankondigingen en waarschuwingen te publiceren en sancties op te leggen. De nationale bevoegde autoriteit moet op evenredige wijze gebruikmaken van haar toezichts- en sanctiebevoegdheden.*

■

- (42) *De nationale bevoegde autoriteit moet vergoedingen aan rechtstreeks onder toezicht staande entiteiten in rekening brengen om haar kosten, inclusief overheadkosten, te dekken. De hoogte van de vergoeding moet evenredig zijn aan de omvang van een rechtstreeks onder toezicht staande entiteit, rekening houdend met het feit dat de crowdfundingsector zich in een vroeg ontwikkelingsstadium bevindt.*
- (43) *Aangezien de doelstellingen van deze verordening, namelijk het aanpakken van de versnippering van het rechtskader dat van toepassing is op crowdfundingdiensten om de goede werking van de interne markt voor dergelijke diensten te waarborgen en tegelijkertijd de beleggersbescherming en de marktefficiëntie te verbeteren en bij te dragen tot de oprichting van de kapitaalmarktenunie, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar beter op het niveau van de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel maatregelen nemen. In overeenstemming met het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.*
- (44) *De toepassing van deze verordening moet worden uitgesteld om deze af te stemmen op de toepassing van de nationale voorschriften tot omzetting van Richtlijn XXX/XXXX/EU (Richtlijn (EU)... /... van... van het Europees Parlement en de Raad), waardoor aanbieders van crowdfundingdiensten die onder het toepassingsgebied van deze verordening vallen, worden vrijgesteld van de toepassing van Richtlijn 2014/65/EU.*
- (45) *Deze verordening eerbiedigt de grondrechten en neemt de in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie erkende beginselen in acht. Bijgevolg dient deze verordening te worden uitgelegd en toegepast in overeenstemming met deze rechten en beginselen.*

- (46) De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming is in overeenstemming met artikel 28, lid 2, van Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad geraadpleegd¹¹,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Hoofdstuk I

Onderwerp, toepassingsgebied en definities

Artikel 1

Onderwerp

Deze verordening stelt uniforme vereisten in voor het volgende:

- (a) de werking en organisatie van aanbieders van crowdfundingdiensten;
- (b) de vergunningverlening aan en het toezicht op aanbieders van crowdfundingdiensten;
- (c) transparantie en publicitaire mededelingen met betrekking tot de aanbidding van crowdfundingdiensten in de Unie.

Artikel 2

Toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op rechtspersonen die ervoor kiezen een vergunning overeenkomstig artikel 10 aan te vragen en op aanbieders van crowdfundingdiensten waaraan overeenkomstig dat artikel vergunning is verleend met betrekking tot het aanbieden van crowdfundingdiensten. ***Die rechtspersonen moeten werkelijk en op duurzame wijze in een lidstaat zijn gevestigd om een vergunning te kunnen aanvragen.***
2. Deze verordening is niet van toepassing op:
  - (a) crowdfundingdiensten die worden aangeboden aan projecteigenaren die consumenten zijn als gedefinieerd in artikel 3, onder a), van Richtlijn 2008/48/EG;
  - (b) crowdfundingdiensten die worden aangeboden door natuurlijke of rechtspersonen waaraan overeenkomstig artikel 7 van Richtlijn 2014/65/EU vergunning is verleend als beleggingsonderneming;
  - (c) crowdfundingdiensten die door natuurlijke of rechtspersonen worden aangeboden overeenkomstig de nationale wetgeving;

---

¹¹ Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PB L 8 van 12.1.2001, blz. 1).

- (d) crowdfundingaanbiedingen met een prijs van meer dan **8 000 000** EUR per crowdfundingaanbod, berekend over een periode van 12 maanden, met betrekking tot een bepaald crowdfundingproject.

2 bis. *Nationale wetgeving inzake vergunningsvereisten voor projecteigenaren of beleggers mag die projecteigenaren of beleggers niet belemmeren gebruik te maken van crowdfundingdiensten van aanbieders die op grond van deze verordening opereren en een vergunning hebben verkregen.*

Artikel 3 Definities

1. Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:
- (a) "crowdfundingdienst": het *aanbieden* van **■** een crowdfundingplatform *dat een van de* volgende *diensten biedt*:
    - i) *directe crowdfundingdiensten, bestaande uit de facilitering van het matchen van een specifieke belegger met een specifieke projecteigenaar en van het matchen van een specifieke projecteigenaar met een specifieke belegger,*
    - ii) *bemiddelde crowdfundingdiensten, bestaande uit de facilitering van het matchen van een belegger met een projecteigenaar en het bepalen van de prijs en bundeling van aanbiedingen in dit verband, of de facilitering van het matchen van een projecteigenaar met een belegger en het bepalen van de prijs van aanbiedingen in dit verband, of beide.*
  - (b) "crowdfundingplatform": een elektronisch **■** systeem dat wordt geëxploiteerd of beheerd door een aanbieder van crowdfundingdiensten;
  - (c) "aanbieder van crowdfundingdiensten": een rechtspersoon die *een of meer* crowdfundingdiensten aanbiedt en daartoe door de *relevante nationale bevoegde autoriteit* overeenkomstig artikel **10** van deze verordening een vergunning heeft verkregen;
  - (d) "crowdfundingaanbod": elke communicatie van aanbieders van crowdfundingdiensten die informatie bevat die kandidaat-beleggers in staat stelt te bepalen wat de merites zijn van het aangaan van een crowdfundingtransactie;
  - (e) "klant": elke kandidaat- of feitelijke belegger of projecteigenaar aan wie een aanbieder van crowdfundingdiensten crowdfundingdiensten aanbiedt of kan aanbieden;
  - (f) "projecteigenaar": elke persoon die beoogt *financiering te verkrijgen* via een crowdfundingplatform;

- (g) "belegger": elke persoon die via een crowdfundingplatform leningen verstrekt of effecten verwerft;
- (h) "crowdfundingproject": *het doel waarvoor* een projecteigenaar *kapitaal ter beschikking stelt* of beoogt *aan te trekken* via het crowdfundingaanbod;
- (i) "effecten": effecten in de zin van artikel 4, lid 1, punt 44, van Richtlijn 2014/65/EU;
- (j) "publicitaire mededelingen": alle informatie of elke mededeling van een aanbieder van crowdfundingdiensten aan een kandidaat-belegger of kandidaat-projecteigenaar over de diensten van de aanbieder van crowdfundingdiensten, met uitzondering van de op grond van deze verordening vereiste informatieverstrekking aan beleggers;
- (k) "duurzame drager": een hulpmiddel dat het mogelijk maakt informatie op zodanige wijze op te slaan dat deze achteraf gedurende een voor het doel van de informatie toereikende periode kan worden geraadpleegd en waarmee de opgeslagen informatie ongewijzigd kan worden gereproduceerd;
- (l) "special purpose vehicle" of "SPV": *een entiteit die uitsluitend is opgericht met het oog op of die uitsluitend dient ter* securitisatie in de zin van artikel 1, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1075/2013 van de Europese Centrale Bank¹²;
- (l bis) *"lening": een overeenkomst die een belegger verplicht een overeengekomen hoeveelheid geld voor een overeengekomen termijn ter beschikking te stellen aan een projecteigenaar en waarbij de projecteigenaar verplicht is dat bedrag binnen de overeengekomen termijn terug te betalen;*
- (l ter) *"nationale bevoegde autoriteit": de door een lidstaat aangewezen nationale autoriteit of autoriteiten met de nodige bevoegdheden en toegewezen verantwoordelijkheden voor de uitvoering van de taken in verband met de vergunningverlening aan en het toezicht op aanbieders van crowdfundingdiensten binnen het toepassingsgebied van deze verordening.*

Hoofdstuk II

Aanbieding van crowdfundingdiensten en organisatorische en operationele vereisten voor aanbieders van crowdfundingdiensten

Artikel 4 Aanbieding van crowdfundingdiensten

1. Crowdfundingdiensten worden alleen aangeboden door rechtspersonen met een effectieve en stabiele vestiging in een lidstaat van de Unie die in overeenstemming

¹² PB L 297 van 7.11.2013, blz. 107.

met artikel 10 van deze verordening als aanbieder van crowdfundingdiensten een vergunning hebben ontvangen.

Rechtspersonen die in een derde land zijn gevestigd kunnen overeenkomstig deze verordening geen vergunning als aanbieder van crowdfundingdiensten aanvragen.

2. Aanbieders van crowdfundingdiensten handelen eerlijk, rechtvaardig en professioneel in overeenstemming met de belangen van hun klanten en toekomstige klanten.
3. Aanbieders van crowdfundingdiensten mogen geen vergoeding, korting of niet-geldelijk voordeel betalen of aanvaarden voor het geleiden van orders van beleggers naar een bepaald crowdfundingaanbod op hun platform of naar een bepaald crowdfundingaanbod op een platform van een derde partij.
4. Aanbieders van crowdfundingdiensten kunnen namens hun klanten discretionaire bevoegdheid uitoefenen met betrekking tot de parameters van orders van klanten, in welk geval zij aan hun klanten de exacte methode en parameters van die discretionaire bevoegdheid bekendmaken en alle noodzakelijke stappen ondernemen om het best mogelijke resultaat voor hun klanten te behalen.
5. Wat ***betreft*** het gebruik van special purpose vehicles voor de aanbidding van crowdfundingdiensten ***aan beleggers die geen in aanmerking komende tegenpartijen als gedefinieerd in Richtlijn 2014/65/EU zijn***, hebben aanbieders van crowdfundingdiensten slechts het recht één actief over te dragen aan het special purpose vehicle om beleggers in staat te stellen een blootstelling aan dat actief aan te gaan door middel van het verwerven van effecten. De beslissing om een blootstelling aan dat onderliggende actief aan te gaan, berust uitsluitend bij de beleggers.

Artikel 4 bis
Bemiddelde crowdfundingdiensten

Voor de toepassing van deze verordening worden bemiddelde crowdfundingdiensten geacht het volgende te omvatten:

- a. ***het plaatsen zonder plaatsingsgarantie, als bedoeld in bijlage I, deel A, punt 7, van Richtlijn 2014/65/EU, van effecten of het faciliteren van leningen die door projecteigenaren worden verstrekt,***
- b. ***het aanbieden van beleggingsadvies, als bedoeld in bijlage I, deel A, punt 5, van Richtlijn 2014/65/EU, met betrekking tot effecten of het faciliteren van leningen die door projecteigenaren worden verstrekt, en***
- c. ***het ontvangen en doorgeven van orders van cliënten, als bedoeld in bijlage I, deel A, punt 1, van Richtlijn 2014/65/EU, met betrekking tot effecten of het faciliteren van leningen die door projecteigenaren worden verstrekt.***

Artikel 5
Effectief en prudent beheer

Het management van aanbieders van crowdfundingdiensten belast zich met het instellen van en toezien op de implementatie van adequate gedragslijnen en procedures om een effectief en prudent beheer te waarborgen inclusief scheiding van taken, bedrijfscontinuïteit en het voorkomen van belangenconflicten, op een wijze die de integriteit van de markt en de belangen van hun klanten bevordert. *Aanbieders van crowdfundingdiensten die de in artikel 3, lid 1, onder a), bedoelde diensten aanbieden, zorgen ervoor dat zij beschikken over adequate systemen en controles voor het beheer van risico's en de financiële modellering van dat dienstenaanbod.*

Artikel 5 bis
Zorgvuldigheidseisen

1 bis. Aanbieders van crowdfundingdiensten betrachten ten minste een minimaal zorgvuldigheidsniveau ten aanzien van projecteigenaren die voorstellen hun project te financieren via het crowdfundingplatform van een aanbieder van crowdfundingdiensten.

2 bis. Het in lid 1 bedoelde minimale zorgvuldigheidsniveau behelst al de volgende elementen:

(a) bewijs dat de projecteigenaar geen strafblad heeft met betrekking tot inbreuken op nationaal handelsrecht, nationaal insolventierecht, nationale wetgeving inzake financiële diensten, nationale wetgeving ter bestrijding van het witwassen van geld, nationale fraudewetgeving of nationale verplichtingen op het gebied van beroepsaansprakelijkheid;

(b) bewijs dat de projecteigenaar die via het crowdfundingplatform financiering wil verkrijgen:

i) niet is gevestigd in een niet-coöperatief rechtsgebied overeenkomstig het desbetreffende beleid van de Unie, of in een derde land met een hoog risico overeenkomstig artikel 9, lid 2, van Richtlijn (EU) 2015/849; of

ii) in de praktijk voldoet aan op Unie- of internationaal niveau overeengekomen fiscale normen inzake transparantie en informatie-uitwisseling.

Artikel 6
Klachtenbehandeling

1. Aanbieders van crowdfundingdiensten *beschikken over en publiceren beschrijvingen* van effectieve en transparante procedures voor een snelle, rechtvaardige en consistente behandeling van klachten van klanten.

2. *Aanbieders van crowdfundingdiensten zorgen ervoor dat* klanten kosteloos klachten *tegen hen* kunnen indienen.

3. Aanbieders van crowdfundingdiensten **ontwikkelen een standaardtemplate voor klachten dat ze aan klanten ter beschikking stellen, en** houden een register bij van alle ontvangen klachten en de genomen maatregelen.

3 bis. Aanbieders van crowdfundingdiensten onderzoeken alle klachten tijdig en eerlijk en delen de resultaten binnen een redelijke termijn mee aan de klager.

4. **ESMA stelt ontwerpen van technische reguleringsnormen op** om de vereisten, standaardformaten en procedures voor klachtenbehandeling te specificeren.

ESMA legt die ontwerpen van technische reguleringsnormen uiterlijk op ... [XXX (maanden) vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening] voor aan de Commissie.

Aan de Commissie wordt de bevoegdheid overgedragen de in de eerste alinea van dit lid bedoelde technische reguleringsnormen vast te stellen volgens de procedure van de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1095/2010.

Artikel 7

Belangenconflicten

1. Aanbieders van crowdfundingdiensten hebben geen financiële participatie in een crowdfundingaanbod op hun crowdfundingplatform.

In afwijking van de eerste alinea kunnen aanbieders van crowdfundingdiensten een financiële participatie in een crowdfundingaanbod op hun crowdfundingplatform hebben indien de informatie over die participatie duidelijk aan de klanten ter beschikking wordt gesteld door de publicatie van duidelijke en transparante selectieprocedures.

2. Aanbieders van crowdfundingdiensten aanvaarden geen van hun aandeelhouders die 20 % of meer van het aandelenkapitaal of de stemrechten bezitten, noch hun managers ■, noch enige persoon die rechtstreeks ■ met deze aandeelhouders en managers ■ verbonden is door een zeggenschapsband als gedefinieerd in artikel 4, lid 1, punt 35, onder b), van Richtlijn 2014/65/EU, als klant.
3. Aanbieders van crowdfundingdiensten belasten zich met de instandhouding en toepassing van effectieve interne regels om belangenconflicten te voorkomen **en zorgen ervoor dat hun werknemers geen directe of indirecte invloed kunnen uitoefenen op projecten waarin zij een financiële participatie hebben.**
4. Aanbieders van crowdfundingdiensten nemen alle passende maatregelen om belangenconflicten tussen de aanbieders van crowdfundingdiensten zelf, hun aandeelhouders, hun managers en werknemers, of personen die rechtstreeks of onrechtstreeks met hen verbonden zijn door een zeggenschapsband als gedefinieerd in artikel 4, lid 1, punt 35, onder b), van Richtlijn 2014/65/EU, en hun klanten, of tussen een klant en een andere klant te voorkomen, te identificeren, te beheren en openbaar te maken.

5. Aanbieders van crowdfundingdiensten stellen hun klanten ■ in kennis van de algemene aard en de bronnen van belangenconflicten en van de maatregelen die zijn genomen om deze risico's te beperken ■ .
6. De in lid 5 bedoelde informatieverschaffing:
  - (a) wordt op een duurzame drager gedaan;
  - (a) bevat voldoende details, rekening houdend met de aard van elke klant, om elke klant in staat te stellen met kennis van zaken een beslissing te nemen over de dienst in verband waarmee het belangenconflict zich voordoet.
7. ***ESMA stelt ontwerpen van technische reguleringsnormen op om het volgende nader te bepalen:***
  - (a) de vereisten voor de instandhouding of de toepassing van *procedures voor de selectie van de financiële participatie en* interne regels als bedoeld in *de leden 1 en 3*;
  - (b) de in lid 4 bedoelde maatregelen;
  - (c) de regelingen voor de in de leden 5 en 6 bedoelde informatieverschaffing.

ESMA legt die ontwerpen van technische reguleringsnormen uiterlijk op ... [XXX (maanden) vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening] voor aan de Commissie.

Aan de Commissie wordt de bevoegdheid gedelegeerd om de in de eerste alinea bedoelde technische reguleringsnormen vast te stellen in overeenstemming met de in de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1095/2010 bedoelde procedure.

Artikel 7 bis

Afstemming van de belangen van het crowdfundingplatform op die van de beleggers

1. ***Om te garanderen dat crowdfundingplatforms hun prikkels afstemmen op de belangen van beleggers, worden stimuleringsmechanismen aangemoedigd.***
2. ***Crowdfundingplatforms mogen deelnemen aan de financiering van een project. Die deelname bedraagt niet meer dan 2 % van het kapitaal dat voor het project wordt aangetrokken.***
3. ***Er mag een succesvergoeding ("carry") worden toegekend aan de aanbieder van crowdfundingdiensten indien het project op het crowdfundingplatform succesvol wordt afgesloten.***

4. *Aanbieders van crowdfundingdiensten verstrekken ESMA voorafgaand aan de vergunningverlening een beschrijving van het beleid ten aanzien van de afstemming van belangen dat zij voornemens zijn te toe te passen, en verzoeken om goedkeuring hiervan.*
5. *Crowdfundingplatforms kunnen het beleid ten aanzien van de afstemming van belangen elke drie jaar aanpassen. Wijzigingen moeten worden goedgekeurd door ESMA.*
6. *Crowdfundingplatforms beschrijven hun beleid ten aanzien van de afstemming van belangen op een prominente plek op hun website.*

Artikel 8 **Uitbesteding**

1. Wanneer aanbieders van crowdfundingdiensten een beroep doen op een derde voor de uitvoering van operationele taken, nemen zij alle redelijke maatregelen om extra operationeel risico te vermijden.
2. Uitbesteding van operationele functies mag de kwaliteit van de interne controle van aanbieders van crowdfundingdiensten en het vermogen van **de nationale bevoegde autoriteit** om de nakoming door aanbieders van crowdfundingdiensten van alle in deze verordening vastgestelde verplichtingen te monitoren niet **■** aantasten.
3. Aanbieders van crowdfundingdiensten blijven volledig verantwoordelijk voor de naleving van deze verordening met betrekking tot de uitbestede activiteiten.

Artikel 9 **Bewaring van activa van klanten, het aanhouden van financiële middelen en het aanbieden van betalingsdiensten**

1. Aanbieders van crowdfundingdiensten informeren hun klanten over het volgende:
  - (a) of en op welke voorwaarden zij diensten in verband met de bewaring van activa verlenen, met inbegrip van verwijzingen naar het toepasselijke nationale recht;
  - (b) of diensten in verband met de bewaring van activa door hen of door derden worden verricht;
  - (c) of betalingsdiensten en het aanhouden en bewaren van financiële middelen worden aangeboden door de aanbieder van crowdfundingdiensten of via een derde aanbieder die namens hen handelt.
2. Aanbieders van crowdfundingdiensten of derde aanbieders die namens hen handelen mogen geen financiële middelen van klanten aanhouden of betalingsdiensten aanbieden, tenzij die financiële middelen bestemd zijn voor het aanbieden van betalingsdiensten in verband met crowdfundingdiensten en de aanbieder van

crowdfundingdiensten of de derde aanbieder die namens hem handelt een betalingsinstelling is als gedefinieerd in artikel 4, lid 11, van Richtlijn (EU) 2015/2366.

3. De in lid 2 bedoelde financiële middelen worden bewaard in overeenstemming met de nationale bepalingen tot omzetting van Richtlijn (EU) 2015/2366.
4. Indien aanbieders van crowdfundingdiensten noch zelf, noch via een derde betalingsdiensten of het aanhouden en bewaren van financiële middelen in verband met crowdfundingdiensten aanbieden, treffen en handhaven dergelijke aanbieders van crowdfundingdiensten regelingen om ervoor te zorgen dat projecteigenaren financiering van crowdfundingaanbiedingen of enige betaling alleen aanvaarden door middel van een *betalingsdienaarbieder of een agent die betalingsdiensten aanbiedt* als gedefinieerd in artikel 4, lid 11, en *artikel 19* van Richtlijn (EU) 2015/2366.

Hoofdstuk II

Vergunningverlening aan en toezicht op aanbieders van crowdfundingdiensten

Artikel 10

Vergunning als aanbieder van crowdfundingdiensten

1. *Teneinde uit hoofde van deze verordening een aanbieder van crowdfundingdiensten te worden, dient een kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten bij de nationale bevoegde autoriteit van de lidstaat waar hij is gevestigd een aanvraag in voor een vergunning om crowdfundingdiensten aan te bieden.*
2. De in lid 1 bedoelde aanvraag omvat al het volgende:
  - (a) het adres van de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten;
  - (b) de rechtspositie van de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten;
  - (c) de statuten van de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten;
  - (d) een operationeel programma met een beschrijving van de soorten crowdfundingdiensten die de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten wil aanbieden *en het platform dat hij voornemens is te exploiteren, met inbegrip van waar en hoe aanbiedingen zullen worden gedaan;*
  - (e) een beschrijving van de governanceregelingen en internecontrolemechanismen van de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten om de naleving van deze verordening te waarborgen inclusief risicobeheer- en accountingprocedures;

- (f) een beschrijving van de systemen, middelen en procedures van de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten voor de controle en beveiliging van de gegevensverwerkingssystemen;
  - (g) een beschrijving van de bedrijfscontinuïteitsregelingen van de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten **om ervoor te zorgen dat het beheer van aflossingen van kredieten en beleggingen voor de beleggers wordt voortgezet in het geval van insolventie van de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten;**
  - (h) de identiteit van de personen die verantwoordelijk zijn voor het management van de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten;
  - (i) bewijs dat de onder h) bedoelde personen een goede naam hebben en over de nodige kennis en ervaring beschikken om de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten te leiden;
  - (j) een beschrijving van de interne regels van de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten om te voorkomen dat zijn aandeelhouders die 20 % of meer van het aandelenkapitaal of de stemrechten bezitten, zijn managers ■ of enige persoon die rechtstreeks ■ met hen verbonden is door middel van een zeggenschapsband, crowdfundingtransacties verrichten die door de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten worden aangeboden, **met inbegrip van een beschrijving van de interne regels van de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten inzake belangenconflicten bij de blootstelling van werknemers aan projecten;**
  - (k) een beschrijving van de uitbestedingsregelingen van de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten;
  - (l) een beschrijving van de procedures van de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten voor de behandeling van klachten van klanten;
  - (m) in voorkomend geval, een beschrijving van de betalingsdiensten die de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten voornemens is aan te bieden op grond van Richtlijn (EU) 2015/2366;
- (m bis) bewijs dat de aanbieder van crowdfundingdiensten goed verzekerd is of over voldoende kapitaal beschikt om de financiële gevolgen van zijn beroepsaansprakelijkheid te dekken in geval van niet-nakoming van zijn beroepsplichten zoals omschreven in deze verordening.**

3. Voor de toepassing van lid 2, onder i), leveren kandidaat-aanbieders van crowdfundingdiensten het bewijs van het volgende:

- (a) het ontbreken van vastleggingen in het strafregister met betrekking tot veroordelingen of straffen op grond van de geldende nationale regels op het gebied van handelsrecht, insolventierecht, wetgeving inzake financiële diensten, wetgeving ter bestrijding van het witwassen van geld, fraude of

beroepsaansprakelijkheid voor alle personen die betrokken zijn bij het management van de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten;

- (b) bewijs dat de personen die betrokken zijn bij het management van de aanbieder van crowdfundingdiensten gezamenlijk over voldoende kennis, vaardigheden en ervaring beschikken om de aanbieder van crowdfundingdiensten te leiden en dat deze personen voldoende tijd moeten besteden aan het uitvoeren van hun taken.

4. Binnen **30** werkdagen na ontvangst van de in lid 1 bedoelde aanvraag beoordeelt **de nationale bevoegde autoriteit** of die aanvraag volledig is. Indien de aanvraag niet volledig is, stelt **de nationale bevoegde autoriteit** een termijn vast waarbinnen de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten de ontbrekende informatie moet verstrekken.

5. Indien een aanvraag als bedoeld in lid 1 volledig is, stelt **de nationale bevoegde autoriteit** de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten daarvan onmiddellijk in kennis.

5 bis. *Alvorens een besluit te nemen over het inwilligen of weigeren van een aanvraag voor een vergunning voor het aanbieden van crowdfundingdiensten, raadpleegt de nationale bevoegde autoriteit in de volgende gevallen de nationale bevoegde autoriteit van een andere lidstaat:*

- (a) *de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten is een dochteronderneming van een aanbieder van crowdfundingdiensten in die andere lidstaat;*

- (b) *de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten is een dochteronderneming van de moederonderneming van een aanbieder van crowdfundingdiensten waaraan in die andere lidstaat vergunning is verleend;*

- (c) *de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten staat onder de zeggenschap van dezelfde natuurlijke persoon of rechtspersoon die zeggenschap uitoefent over een aanbieder van crowdfundingdiensten waaraan in die andere lidstaat vergunning is verleend;*

- (d) *de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten is voornemens om in die andere lidstaat rechtstreeks aanbiedingen op de markt te brengen.*

5 ter. *Wanneer een van de in lid 5 bis bedoelde nationale bevoegde autoriteiten in procedureel of inhoudelijk opzicht van mening verschilt over door de ander genomen of niet genomen maatregelen, wordt een dergelijk meningsverschil overeenkomstig artikel 13 bis opgelost.*

6. Binnen **drie** maanden na ontvangst van een volledige aanvraag beoordeelt **de nationale bevoegde autoriteit** of de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten voldoet aan de vereisten van deze verordening en neemt zij een volledig gemotiveerd besluit aan tot verlening of weigering van een vergunning als aanbieder van

crowdfundingdiensten. *De nationale bevoegde autoriteit* heeft het recht een vergunning te weigeren als er objectieve en aantoonbare redenen zijn om aan te nemen dat het management van de aanbieder van crowdfundingdiensten een bedreiging kan vormen voor het effectieve, gezonde en prudente management en de bedrijfscontinuïteit ervan en voor een adequate afweging van de belangen van zijn klanten en de integriteit van de markt.

6 bis. De nationale bevoegde autoriteit stelt ESMA in kennis van de inwilliging van een vergunningsaanvraag op grond van dit artikel. ESMA voegt deze aanvraag toe aan het in artikel 11 bedoelde register van goedgekeurde platforms. ESMA kan informatie opvragen om ervoor te zorgen dat de nationale bevoegde autoriteiten vergunningen op grond van dit artikel op consistente wijze verlenen. Indien ESMA het niet eens is met een besluit van de nationale bevoegde autoriteit om op grond van dit artikel een vergunningsaanvraag in te willigen of te weigeren, omkleedt zij haar besluit met redenen en licht zij elke betekenisvolle afwijking van het besluit toe en rechtvaardigt ze deze.

7. *De nationale bevoegde autoriteit* stelt de kandidaat-aanbieder van crowdfundingdiensten binnen *twee* werkdagen na het nemen van dat besluit in kennis van haar besluit.

7 bis. Een aanbieder van crowdfundingdiensten waaraan overeenkomstig dit artikel vergunning is verleend, voldoet te allen tijde aan de voorwaarden van de vergunning.

8. De in lid 1 bedoelde vergunning is werkzaam en geldig voor het gehele grondgebied van de Unie.

9. De lidstaten mogen niet vereisen dat aanbieders van crowdfundingdiensten fysiek aanwezig zijn op het grondgebied van een andere lidstaat dan *de inrichtingen in* de lidstaat waar deze aanbieders van crowdfundingdiensten zijn gevestigd *en een vergunning hebben verkregen* teneinde crowdfundingdiensten op grensoverschrijdende basis aan te bieden.

10. *ESMA ontwikkelt ontwerpen van technische uitvoeringsnormen met het oog op de vaststelling van standaardformulieren, -templates en -procedures voor de vergunningsaanvraag.*

ESMA legt deze ontwerpen van technische uitvoeringsnormen uiterlijk op ... [XX maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening] voor aan de Commissie.

Aan de Commissie wordt de bevoegdheid gedelegeerd de in de eerste alinea bedoelde technische uitvoeringsnormen overeenkomstig de in artikel 15 van Verordening (EU) nr. 1095/2010 bedoelde procedure vast te stellen.

Artikel 11
Register van aanbieders van crowdfundingdiensten

1. ESMA stelt een register van alle aanbieders van crowdfundingdiensten samen. Dat register wordt op haar website voor het publiek beschikbaar gesteld en wordt regelmatig bijgewerkt.
2. Het in lid 1 bedoelde register bevat de volgende gegevens:
  - (a) de naam en rechtsvorm van de aanbieder van crowdfundingdiensten;
  - (b) de handelsnaam en het internetadres van het crowdfundingplatform dat door de aanbieder van crowdfundingdiensten wordt geëxploiteerd;
  - (c) informatie over de diensten waarvoor de aanbieder van crowdfundingdiensten een vergunning heeft;
  - (d) sancties die zijn opgelegd aan de aanbieder van crowdfundingdiensten of zijn managers.
3. Elke intrekking van een vergunning in overeenstemming met artikel 13 wordt gedurende vijf jaar in het register bekendgemaakt.

Artikel 12
Toezicht

1. Aanbieders van crowdfundingdiensten bieden hun diensten aan onder toezicht van ***de nationale bevoegde autoriteit van de lidstaat waar de aanbieder van crowdfundingdiensten zijn vergunning heeft gekregen.***
2. Aanbieders van crowdfundingdiensten voldoen te allen tijde aan de ***in artikel 10 van deze verordening uiteengezette*** vergunningsvoorwaarden.
3. ***De nationale bevoegde autoriteit*** beoordeelt of de aanbieders van crowdfundingdiensten voldoen aan de verplichtingen waarin deze verordening voorziet. ***Zij stelt de frequentie en grondigheid van die beoordeling vast en houden daarbij rekening met de omvang en complexiteit van de activiteiten van de aanbieder van crowdfundingdiensten. In het kader van die beoordeling kan de nationale bevoegde autoriteit de aanbieder van crowdfundingdiensten aan een inspectie ter plaatse onderwerpen.***
4. Aanbieders van crowdfundingdiensten stellen ***de nationale bevoegde autoriteit*** onverwijld in kennis van elke materiële wijziging van de vergunningsvoorwaarden en verstrekken op verzoek de informatie die nodig is om te beoordelen of zij aan deze verordening voldoen.

Artikel 12 bis (nieuw)
Aanwijzing van de bevoegde autoriteit

1. *Elke lidstaat wijst de nationale bevoegde autoriteit aan die verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de taken uit hoofde van deze verordening met betrekking tot de vergunningverlening aan en het toezicht op de op zijn grondgebied gevestigde aanbieders van crowdfundingdiensten, en stelt ESMA daarvan in kennis.*

Indien een lidstaat meer dan één nationale bevoegde autoriteit aanwijst, bepaalt hij hun respectieve taken en wijst hij, indien deze verordening daarin voorziet, één autoriteit aan die bevoegd is voor de samenwerking met de nationale bevoegde autoriteiten van andere lidstaten en met ESMA.

2. *ESMA publiceert op haar website een lijst van de overeenkomstig de eerste alinea aangewezen bevoegde autoriteiten.*
3. *De nationale bevoegde autoriteiten beschikken over de voor de uitoefening van hun functies vereiste toezichts- en onderzoeksbevoegdheden.*

Artikel 13
Intrekking van een vergunning

1. *De nationale bevoegde autoriteiten hebben de bevoegdheid om de vergunning van een aanbieder van crowdfundingdiensten in te trekken in elk van de volgende situaties waarin de aanbieder van crowdfundingdiensten:*
  - (a) binnen 18 maanden nadat de vergunning is verleend, geen gebruik heeft gemaakt van de vergunning;
  - (b) uitdrukkelijk heeft afgezien van zijn vergunning;
  - (c) gedurende zes opeenvolgende maanden geen crowdfundingdiensten heeft aangeboden;
  - (d) zijn vergunning op onregelmatige wijze heeft verkregen en in zijn vergunningsaanvraag valse verklaringen heeft afgelegd;
  - (e) niet meer voldoet aan de voorwaarden waaronder de vergunning is verleend;
  - (f) de bepalingen van deze verordening ernstig heeft geschonden;
  - (g) *zijn vergunning als betalingsinstelling krachtens artikel 13 van Richtlijn 2015/2366/EU is kwijtgeraakt, of een namens hem optredende derde die vergunning is kwijtgeraakt;*
  - (h) *nationale bepalingen ter uitvoering van Richtlijn (EU) 2015/849 betreffende het witwassen van geld of terrorismefinanciering heeft overtreden, of zijn*

managers, werknemers of namens hem optredende derden die bepalingen hebben overtreden.

4. *De nationale bevoegde autoriteiten stellen ESMA onverwijld in kennis van hun besluit om de vergunning van een aanbieder van crowdfundingdiensten in te trekken.*

4 bis. *Alvorens een besluit tot intrekking van de vergunning van een aanbieder van crowdfundingdiensten voor het aanbieden van crowdfundingdiensten te nemen, raadpleegt de nationale bevoegde autoriteit de nationale bevoegde autoriteit van een andere lidstaat in gevallen waarin de aanbieder van crowdfundingdiensten:*

- (a) een dochteronderneming is van een aanbieder van crowdfundingdiensten in die andere lidstaat;*
- (b) een dochteronderneming is van de moederonderneming van een aanbieder van crowdfundingdiensten waaraan in die andere lidstaat vergunning is verleend;*
- (c) onder de zeggenschap staat van dezelfde natuurlijke persoon of rechtspersoon die zeggenschap uitoefent over een aanbieder van crowdfundingdiensten waaraan in die andere lidstaat vergunning is verleend;*
- (d) in die andere lidstaat rechtstreeks aanbiedingen op de markt brengt.*

Artikel 13 bis

Schikking van geschillen tussen bevoegde autoriteiten

1. *Wanneer een bevoegde autoriteit in procedureel of inhoudelijk opzicht van mening verschilt over door een bevoegde autoriteit van een andere lidstaat genomen of niet genomen maatregelen met betrekking tot de toepassing van deze verordening, kan ESMA, op verzoek van een of meer betrokken bevoegde autoriteiten, die autoriteiten bijstaan bij het bereiken van overeenstemming overeenkomstig de in de leden 2, 3 en 4 van dit artikel vastgestelde procedure.*

Waar op basis van objectieve criteria een meningsverschil tussen de bevoegde autoriteiten van verschillende lidstaten kan worden geconstateerd, kan ESMA op eigen initiatief de bevoegde autoriteiten bijstaan bij het bereiken van overeenstemming overeenkomstig de in de leden 2, 3 en 4 vastgestelde procedure.

2. *ESMA stelt een termijn vast voor verzoening tussen de bevoegde autoriteiten, waarbij rekening wordt gehouden met relevante termijnen en met de complexiteit en urgentie van de aangelegenheid. In dat stadium treedt ESMA als bemiddelaar op.*

Indien de betrokken bevoegde autoriteiten er tijdens de in de eerste alinea bedoelde verzoeningsfase niet in slagen tot overeenstemming te komen, kan ESMA overeenkomstig de procedure van artikel 44, lid 1, derde en vierde alinea, van Verordening (EU) nr. 1095/2010 een besluit nemen dat de betrokken bevoegde autoriteiten verplicht specifieke maatregelen te nemen of van het nemen van maatregelen af te zien om de zaak te schikken, met bindende werking voor de betrokken bevoegde autoriteiten, teneinde de naleving van het Unierecht te garanderen.

3. *Onverminderd de bevoegdheden van de Commissie op grond van artikel 258 VWEU kan ESMA, wanneer een bevoegde autoriteit het besluit van ESMA niet naleeft en er daardoor niet in slaagt te verzekeren dat een aanbieder van crowdfundingdiensten voldoet aan de eisen krachtens deze verordening, een tot de aanbieder van crowdfundingdiensten gericht individueel besluit vaststellen waarin deze wordt gelast de nodige maatregelen te nemen om te voldoen aan zijn verplichtingen op grond van het Unierecht, met inbegrip van de stopzetting van activiteiten.*
4. *Op grond van lid 3 vastgestelde besluiten hebben voorrang op eerdere besluiten die door de bevoegde autoriteiten over dezelfde aangelegenheid zijn vastgesteld. Maatregelen van de bevoegde autoriteiten met betrekking tot feiten die onder een besluit ingevolge lid 2 of 3 vallen, zijn verenigbaar met een dergelijk besluit.*
5. *De voorzitter van ESMA vermeldt in het in artikel 50, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1095/2010 bedoelde verslag de aard en het type van de meningsverschillen tussen bevoegde autoriteiten, de bereikte overeenkomsten en de besluiten die genomen zijn om die meningsverschillen te schikken.*

Hoofdstuk IV

Transparantie en toegangskennistest door aanbieders van crowdfundingdiensten

Artikel 14

Informatieverstrekking aan klanten

1. Alle informatie, inclusief publicitaire mededelingen als bedoeld in artikel 19, die door aanbieders van crowdfundingdiensten aan klanten   wordt verstrekt over henzelf, over de kosten, *financiële risico's* en lasten in verband met crowdfundingdiensten of beleggingen, *waaronder over dreigende insolventie van de aanbieder van crowdfundingdiensten*, over de voorwaarden voor crowdfunding inclusief criteria voor de selectie van crowdfundingprojecten, of over de aard van en de risico's verbonden aan hun crowdfundingdiensten, moet *eerlijk*, duidelijk en *niet misleidend* zijn.
2. *Alle informatie die overeenkomstig lid 1 aan klanten moet worden verstrekt, wordt in een beknopte, nauwkeurige en makkelijk toegankelijke vorm verstrekt, onder*

meer op de website van de aanbieder van crowdfundingdiensten. De informatie wordt in voorkomend geval verstrekt, ook vóór het aangaan van een crowdfundingtransactie.

Artikel 14 bis

Openbaarmaking van de wanbetalingsgraad

1. *Aanbieders van crowdfundingdiensten maken elk jaar de wanbetalingsgraad openbaar van de crowdfundingprojecten die ten minste de 24 maanden daarvoor op hun crowdfundingplatform zijn aangeboden.*
2. *De in lid 1 bedoelde wanbetalingsgraad wordt online gepubliceerd op een prominente plek op de website van de aanbieder van crowdfundingdiensten.*
3. *ESMA stelt in nauwe samenwerking met EBA ontwerpen van technische reguleringsnormen op om de methode voor de berekening van de wanbetalingsgraad van de op het crowdfundingplatform aangeboden projecten te specificeren.*

ESMA legt die ontwerpen van technische reguleringsnormen uiterlijk op ... [XX maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening] voor aan de Commissie.

Aan de Commissie wordt de bevoegdheid gedelegeerd om deze verordening aan te vullen door de in de eerste alinea van dit lid bedoelde technische reguleringsnormen vast te stellen volgens de procedure van de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1095/2010.

Artikel 15

Toegangskennistest en simulatie van het vermogen om verlies te dragen

1. **█** Aanbieders van crowdfundingdiensten beoordelen of en welke crowdfundingdiensten geschikt zijn voor kandidaat-beleggers.
2. Voor de toepassing van de beoordeling ingevolge *lid 1* verzoeken aanbieders van crowdfundingdiensten om informatie over de *ervaring, beleggingsdoelstellingen en financiële situatie* van de kandidaat-belegger en zijn *basisinzicht* in de risico's van beleggen in het algemeen en in de soorten beleggingen die op het crowdfundingplatform worden aangeboden, inclusief informatie over:
  - (a) de vroegere beleggingen van de kandidaat-belegger in effecten of leenovereenkomsten inclusief in ondernemingen in de begin- of expansiefase;

(b) *het inzicht van de kandidaat-belegger in de risico's die verbonden zijn aan het verstrekken van leningen of het verwerven van effecten via een crowdfundingplatform, en beroepservaring in verband met crowdfundingbeleggingen.*

4. **Indien aanbieders van crowdfundingdiensten op basis van de krachtens lid 2 ontvangen informatie van mening zijn dat de kandidaat-beleggers onvoldoende *inzicht in het aanbod* hebben *of dat het aanbod niet geschikt is voor die kandidaat-beleggers*, stellen zij die kandidaat-beleggers ervan in kennis dat de op hun platforms aangeboden diensten voor hen ongeschikt kunnen zijn en geven zij hen een risicowaarschuwing. Die informatie of risicowaarschuwing betekent niet dat kandidaat-beleggers niet in crowdfundingprojecten mogen beleggen. *In de informatie of risicowaarschuwing wordt het risico van volledig verlies van het belegde geld duidelijk vermeld.***

5. *Alle* aanbieders van crowdfundingdiensten bieden kandidaat-beleggers te allen tijde de mogelijkheid tot simulatie of zij vermogensverlies kunnen dragen, berekend als 10 % van hun vermogen, op basis van de volgende informatie:

(a) het vaste inkomen en het totale inkomen *en, in voorkomend geval, het gezinsinkomen*, en of het inkomen permanent of tijdelijk is;

(b) de activa, inclusief financiële beleggingen, roerende zaken en beleggingsonroerendgoed, pensioenfondsen en alle deposito's in contanten;

(c) de financiële verbintenissen, inclusief regelmatige, bestaande of toekomstige verbintenissen.

Afhankelijk van de resultaten van de simulatie kunnen aanbieders van crowdfundingdiensten kandidaat-beleggers en beleggers beletten te beleggen in crowdfundingprojecten. Beleggers blijven echter volledig zelf verantwoordelijk voor alle risico's die een belegging met zich meebrengt.

6. *In nauwe samenwerking met EBA stelt ESMA ontwerpen van technische reguleringsnormen op tot specificatie van de regelingen nodig voor:*

(a) het uitvoeren van de in lid 1 bedoelde beoordeling;

(b) het uitvoeren van de in lid 5 bedoelde simulatie;

(c) de in de leden 2 en 4 bedoelde informatieverschaffing.

ESMA legt die ontwerpen van technische reguleringsnormen uiterlijk op ... [XX maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening] voor aan de Commissie.

Aan de Commissie wordt de bevoegdheid gedelegeerd om deze verordening aan te vullen door de in de eerste alinea van dit lid bedoelde technische reguleringsnormen vast te stellen volgens de procedure van de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1095/2010.

Blad met essentiële beleggingsinformatie

-1. *Aanbieders van crowdfundingdiensten die de in punt i) van artikel 3, lid 1, onder a) van deze verordening aanbieden, verstrekken kandidaat-beleggers alle in dit artikel bedoelde informatie.*

1. **█** Kandidaat-beleggers *ontvangen* een door de projecteigenaar voor elk crowdfundingaanbod opgesteld blad met essentiële beleggingsinformatie. Het blad met essentiële beleggingsinformatie wordt opgesteld in ten minste een van de officiële talen van de betrokken lidstaat of *het Engels*.

2. Het in lid 1 bedoelde blad met essentiële beleggingsinformatie omvat alle volgende informatie:

(a) de in de bijlage bedoelde informatie;

(b) de volgende toelichting die direct onder de titel van het blad met essentiële beleggingsinformatie staat:

"Dit crowdfundingaanbod is niet geverifieerd noch goedgekeurd door ESMA of de nationale bevoegde autoriteiten.

De geschiktheid van uw opleiding en kennis is niet beoordeeld voordat u toegang hebt gekregen tot deze belegging. Door deze belegging te doen, neemt u het volledige risico op u van deze belegging inclusief het risico van gedeeltelijk of volledig verlies van het belegde geld.";

(c) een risicowaarschuwing, die luidt als volgt:

"Beleggen in dit crowdfundingaanbod brengt risico's met zich mee, inclusief het risico van geheel of gedeeltelijk verlies van het belegde geld. Uw belegging valt niet onder de depositogarantie- en beleggerscompensatiestelsels die zijn ingesteld in overeenstemming met Richtlijn 2014/49/EU van het Europees Parlement en de Raad* en Richtlijn 97/9/EG van het Europees Parlement en de Raad.**

U ontvangt mogelijk geen rendement op uw belegging.

Dit is geen spaarproduct en *we raden u aan* niet meer dan 10 % van uw vermogen in crowdfundingprojecten *te* beleggen.

U kunt de beleggingsinstrumenten mogelijk niet verkopen wanneer u dat wenst. *Zelfs als u ze wel kunt verkopen, zult u mogelijk verlies lijden.*"

---

* Richtlijn 2014/49/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 inzake de depositogarantiestelsels (PB L 173 van 12.6.2014, blz. 149).

3. Het blad met essentiële beleggingsinformatie is **eerlijk**, duidelijk **en niet misleidend** en bevat geen andere voetnoten dan die met verwijzing naar het toepasselijke recht. Het wordt gepresenteerd op een op zichzelf staande, duurzame drager die duidelijk van publicitaire mededelingen te onderscheiden is en bestaat uit maximaal **drie** bladzijden papier van A4-formaat als het wordt afgedrukt.
4. De aanbieder van crowdfundingdiensten houdt het blad met essentiële beleggingsinformatie te allen tijde en gedurende de gehele geldigheidsduur van het crowdfundingaanbod actueel.

4 bis. De in lid 3, onder a), van dit artikel vastgestelde eis geldt niet voor aanbieders van crowdfundingdiensten die diensten als bedoeld onder punt ii) van artikel 3, lid 1, onder a), aanbieden. Dergelijke aanbieders stellen in plaats daarvan een blad met essentiële beleggingsinformatie op met gedetailleerde informatie over de aanbieder van crowdfundingdiensten, de systemen en controles voor het beheersen van risico's, de financiële modellering van het crowdfundingaanbod en de in het verleden behaalde resultaten.

5. ***Alle*** aanbieders van crowdfundingdiensten belasten zich met de invoering en toepassing van adequate procedures om de volledigheid, ***juistheid*** en duidelijkheid van de informatie in het blad met essentiële beleggingsinformatie te controleren.
6. Wanneer een aanbieder van crowdfundingdiensten een **■** omissie, een **■** fout of een **■** onjuistheid in het blad met essentiële beleggingsinformatie vaststelt, ***die wezenlijke gevolgen kan hebben voor het verwachte rendement van de investering, worden de correcties als volgt doorgevoerd:***

(a) aanbieders van crowdfundingdiensten die de in punt i) van artikel 3, lid 1, onder a), bedoelde diensten aanbieden, maken de omissie, fout of onjuistheid onverwijld kenbaar aan de projecteigenaar, die deze informatie aanvult of wijzigt;

(b) aanbieders van crowdfundingdiensten die de in punt ii) van artikel 3, lid 1, onder a), bedoelde diensten aanbieden, wijzigen zelf de omissie, fout of onjuistheid in het blad met essentiële beleggingsinformatie.

Indien een dergelijke aanvulling of wijziging niet ***wordt gemaakt***, doet de aanbieder van crowdfundingdiensten geen crowdfundingaanbod of annuleert hij het bestaande aanbod totdat het blad met essentiële beleggingsinformatie aan de vereisten van dit artikel voldoet.

7. Een belegger kan een aanbieder van crowdfundingdiensten verzoeken het blad met essentiële beleggingsinformatie te laten vertalen in een taal naar keuze van de belegger. De vertaling ***vormt een getrouwe en nauwkeurige weergave van*** de inhoud van het oorspronkelijke blad met essentiële beleggingsinformatie **■**.

Indien de aanbieder van crowdfundingdiensten de gevraagde vertaling van het blad met essentiële beleggingsinformatie niet verstrekt, adviseert de aanbieder van crowdfundingdiensten de belegger duidelijk om af te zien van het doen van de belegging.

8. Nationale bevoegde autoriteiten vereisen geen voorafgaande kennisgeving en goedkeuring van een blad met essentiële beleggingsinformatie.
9. ***ESMA kan ontwerpen van technische reguleringsnormen opstellen om het volgende nader te bepalen:***
  - (a) de vereisten voor en inhoud van het model voor de presentatie van de in lid 2 en de bijlage bedoelde informatie;
  - (b) de soorten risico's die van materieel belang zijn voor het crowdfundingaanbod en derhalve moeten worden openbaar gemaakt overeenkomstig deel C van de bijlage;
  - (b bis) het gebruik van bepaalde financiële ratio's om de duidelijkheid van de essentiële financiële informatie te vergroten;***
  - (c) de ***provisies en*** vergoedingen en ***transactiekosten*** waarvan sprake in deel H, onder a), van de bijlage, met inbegrip van een gedetailleerde uitsplitsing van de door de belegger te dragen directe en indirecte kosten.

Bij het opstellen van de normen maakt ESMA onderscheid tussen de in artikel 3, lid 1, onder a), punt i), bedoelde diensten en de in artikel 3, lid 1, onder a), punt ii), bedoelde diensten.

ESMA legt die ontwerpen van technische reguleringsnormen uiterlijk op ... [XXX maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening] voor aan de Commissie.

Aan de Commissie wordt de bevoegdheid overgedragen de in de eerste alinea van dit artikel bedoelde technische reguleringsnormen vast te stellen volgens de procedure van de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1095/2010.

Artikel 17 **Bulletinboard**

1. Aanbieders van crowdfundingdiensten die hun beleggers in staat stellen rechtstreeks met elkaar te interageren om leningovereenkomsten of effecten te kopen en te verkopen die oorspronkelijk op hun platforms werden gecrowdfund, stellen hun klanten ervan in kennis dat zij geen handelssysteem exploiteren en dat dergelijke aan- en verkoopactiviteiten op hun platforms naar eigen goeddunken en verantwoordelijkheid van de klant zijn. ***Dergelijke aanbieders van crowdfundingdiensten stellen hun klanten er ook van op de hoogte dat de regels die krachtens Richtlijn 2014/65/EU van toepassing zijn op handelsplatforms, zoals***

gedefinieerd in punt 24) van artikel 4, lid 1, van die richtlijn, niet van toepassing zijn op hun platforms.

2. Aanbieders van crowdfundingdiensten die een referentieprijis voor de in lid 1 bedoelde aan- en verkoop verstrekken, delen hun klanten mee *of* de referentieprijis *al dan niet bindend* is en *rechtvaardigen* de *basis waarop* de referentieprijis *werd berekend*.
- 2 bis. Teneinde beleggers in staat te stellen om de via hun platform verkregen leningen te kopen en te verkopen, bieden aanbieders van crowdfundingdiensten beleggers meer transparantie ten aanzien van hun platforms door informatie te verstrekken over de prestaties van de gegenereerde leningen.*

Artikel 18

Toegang tot vastleggingen

Aanbieders van crowdfundingdiensten:

- (a) bewaren alle vastleggingen met betrekking tot hun diensten en transacties gedurende vijf jaar op een duurzame drager;
- (b) zorgen ervoor dat hun klanten te allen tijde onmiddellijk toegang hebben tot de vastleggingen van de aan hen aangeboden diensten;
- (c) bewaren gedurende vijf jaar alle overeenkomsten tussen de aanbieders van crowdfundingdiensten en hun klanten.

Hoofdstuk V Publicitaire mededelingen

Artikel 19

Vereisten betreffende publicitaire mededelingen

1. Aanbieders van crowdfundingdiensten zorgen ervoor dat *al hun* publicitaire mededelingen aan beleggers duidelijk als zodanig herkenbaar zijn.
2. *Zolang de fondsenverwerving voor een project nog niet is afgerond, mag* geen enkele publicitaire mededeling *in onevenredige mate gericht zijn op* individuele geplande of lopende crowdfundingprojecten of *-aanbiedingen*.
3. Voor hun publicitaire communicatie gebruiken aanbieders van crowdfundingdiensten een of meer officiële talen van de lidstaat waar de aanbieder van crowdfundingdiensten actief is of *het Engels*.
4. Nationale bevoegde autoriteiten vereisen geen voorafgaande kennisgeving en goedkeuring van publicitaire mededelingen.

Bekendmaking van nationale bepalingen inzake publiciteitsvereisten

1. Nationale bevoegde autoriteiten belasten zich ermee op hun website de nationale wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen te publiceren en actueel te houden die van toepassing zijn op publicitaire mededelingen van aanbieders van crowdfundingdiensten.
2. De bevoegde autoriteiten stellen ESMA in kennis van de in lid 1 bedoelde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen en de hyperlinks naar de websites van bevoegde autoriteiten waar die informatie wordt gepubliceerd. De bevoegde autoriteiten verstrekken ESMA een samenvatting van die relevante nationale bepalingen in een taal die in de internationale financiële wereld gebruikelijk is.
3. De bevoegde autoriteiten stellen ESMA in kennis van elke wijziging in de overeenkomstig lid 2 verstrekte informatie en verstrekken onverwijld een bijgewerkte samenvatting van de relevante nationale bepalingen.
4. ESMA belast zich ermee op haar website een samenvatting van de relevante nationale bepalingen in een taal die gebruikelijk is in de internationale financiële wereld en de hyperlinks naar de websites van de in lid 1 bedoelde bevoegde autoriteiten te publiceren en bij te houden. ESMA is niet aansprakelijk voor de informatie die in de samenvatting wordt verstrekt.
5. De nationale bevoegde autoriteiten zijn het centrale aanspreekpunt voor het verstrekken van informatie over de publiciteitsregels in hun respectieve lidstaten.
7. De bevoegde autoriteiten brengen regelmatig en ten minste eenmaal per jaar aan ESMA verslag uit over hun handhavingsmaatregelen die zij in het voorgaande jaar hebben genomen op grond van hun nationale wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die van toepassing zijn op publicitaire mededelingen van aanbieders van crowdfundingdiensten. Met name: omvat het verslag het volgende:
  - (a) het totale aantal handhavingsmaatregelen dat is genomen per soort overtreding, indien van toepassing;
  - (b) indien beschikbaar, de resultaten van de handhavingsmaatregelen, met inbegrip van de soorten sancties die zijn opgelegd per soort sanctie of remediërende maatregelen die door aanbieders van crowdfundingdiensten worden genomen;
  - (c) indien beschikbaar, voorbeelden van de wijze waarop bevoegde autoriteiten het feit hebben behandeld dat aanbieders van crowdfundingdiensten niet aan de nationale bepalingen hebben voldaan.

Hoofdstuk VI

Bevoegdheden van de betreffende nationale bevoegde autoriteit

AFDELING I

BEVOEGDHEDEN EN PROCEDURES

Artikel 21

Wettelijk verschoningsrecht

De bevoegdheden die ■ zijn verleend aan *de nationale bevoegde autoriteit*, of aan functionarissen of andere personen die door *de nationale bevoegde autoriteit* zijn gemachtigd, mogen niet worden gebruikt om de openbaarmaking te vereisen van informatie die onder het wettelijk verschoningsrecht valt.

Artikel 25

Uitwisseling van informatie

ESMA en de bevoegde autoriteiten verschaffen elkaar onverwijld de informatie die nodig is voor de uitoefening van hun taken uit hoofde van deze verordening.

Artikel 26

Beroepsgeheim

Het beroepsgeheim als bedoeld in artikel 76 van Richtlijn 2014/65/EU geldt voor *de nationale bevoegde autoriteiten*, ESMA en alle personen die werkzaam zijn of zijn geweest voor *de nationale bevoegde autoriteiten of ESMA*, of alle andere personen aan wie ■ taken zijn gedelegeerd, met inbegrip van ■ aangestelde accountants en deskundigen.

AFDELING II

ADMINISTRATIEVE SANCTIES EN ANDERE ADMINISTRATIEVE MAATREGELEN

Artikel 27 bis

Administratieve sancties en andere administratieve maatregelen

- 1. Onverminderd het recht van de lidstaten om op grond van artikel 27 quater strafrechtelijke sancties vast te stellen en op te leggen, stellen de lidstaten regels vast om te voorzien in passende administratieve sancties en andere administratieve maatregelen die ten minste van toepassing zijn op situaties waarin een aanbieder van crowdfundingdiensten niet heeft voldaan aan de in de hoofdstukken I tot en met V vastgestelde vereisten. Dergelijke administratieve sancties en andere administratieve maatregelen zijn doeltreffend, evenredig en afschrikkend.*

De lidstaten zorgen ervoor dat de administratieve sancties en andere administratieve maatregelen daadwerkelijk ten uitvoer worden gelegd.

2. *De lidstaten kennen de nationale bevoegde autoriteiten in overeenstemming met het nationale recht de bevoegdheid toe ten minste de volgende administratieve sancties en andere administratieve maatregelen op te leggen in geval van een inbreuk op de hoofdstukken I tot en met V van deze verordening:*
  - (a) *een publieke verklaring waarin de voor de inbreuk verantwoordelijke persoon en de aard van de inbreuk worden vermeld;*
  - (b) *een bevel waarmee de persoon wordt gelast de inbreukmakende gedraging te staken en niet meer te herhalen;*
  - (c) *een tijdelijk of, bij herhaalde ernstige inbreuken, permanent verbod om een lid van het leidinggevend orgaan van de rechtspersoon die verantwoordelijk is voor de inbreuk of een andere natuurlijke persoon die voor de inbreuk verantwoordelijk wordt gehouden, te beletten leidinggevende functies in dergelijke ondernemingen uit te oefenen;*
  - (d) *in het geval van een natuurlijke persoon, maximale administratieve geldboeten van 5 % van de jaaromzet van de aanbieder van crowdfundingdiensten in het kalenderjaar waarin de inbreuk heeft plaatsgevonden;*
  - (e) *maximale administratieve geldboeten van ten minste tweemaal het bedrag van het aan de inbreuk ontleende voordeel indien dat kan worden bepaald, zelfs als dat hoger is dan de maximumbedragen onder d).*
3. *Indien de bepalingen van lid 1 op rechtspersonen van toepassing zijn, verlenen de lidstaten de bevoegde autoriteiten de bevoegdheid om de in lid 2 vermelde administratieve sancties en andere administratieve maatregelen toe te passen, met inachtneming van de in het nationale recht voorziene voorwaarden, op leden van het leidinggevend orgaan en andere personen die op grond van het nationale recht verantwoordelijk zijn voor de inbreuk.*
4. *De lidstaten zorgen ervoor dat een besluit of maatregel waarbij in lid 2 genoemde administratieve sancties of andere administratieve maatregelen worden opgelegd naar behoren gemotiveerd is en vatbaar is voor beroep bij een rechtbank.*

Artikel 27 ter

Uitoefening van de bevoegdheid tot het opleggen van administratieve sancties en andere administratieve maatregelen

1. *De bevoegde autoriteiten oefenen hun bevoegdheden tot het opleggen van administratieve sancties en andere administratieve maatregelen als bedoeld in artikel 27 bis in overeenstemming met deze verordening en hun nationale rechtskader uit, als passend:*
  - (a) *rechtstreeks;*

- (b) in samenwerking met andere autoriteiten;*
  - (c) onder eigen verantwoordelijkheid door middel van delegatie aan andere autoriteiten;*
  - (d) door middel van een verzoek aan de bevoegde rechterlijke instanties.*
- 2. De bevoegde autoriteiten houden bij het bepalen van het type en de omvang van een op grond van artikel 27 bis opgelegde administratieve sanctie of andere administratieve maatregel rekening met de vraag in hoeverre de inbreuk opzettelijk is dan wel het resultaat van nalatigheid, en alle andere relevante omstandigheden, waaronder, in voorkomend geval:**
- (a) de materialiteit, ernst en duur van de inbreuk;*
  - (b) de mate van verantwoordelijkheid van de voor de inbreuk verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon;*
  - (c) de financiële draagkracht van de voor de inbreuk verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon;*
  - (d) de omvang van de door de voor de inbreuk verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon behaalde winsten of vermeden verliezen, voor zover die zijn vast te stellen;*
  - (e) de verliezen voor derden ten gevolge van de inbreuk, voor zover die zijn vast te stellen;*
  - (f) de mate waarin de voor de inbreuk verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon aan de bevoegde autoriteit medewerking heeft verleend, onverminderd de noodzaak te zorgen voor terugbetaling van de door die persoon behaalde winsten of vermeden verliezen;*
  - (g) eerdere inbreuken door de voor de inbreuk verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon.*

Artikel 27 quater
Strafrechtelijke sancties

- 1. De lidstaten kunnen besluiten geen regels voor administratieve sancties of andere administratieve maatregelen vast te stellen met betrekking tot inbreuken waarvoor krachtens hun nationale recht reeds strafrechtelijke sancties gelden.**
- 2. Indien lidstaten in overeenstemming met lid 1 van dit artikel hebben besloten om voor een in artikel 27 bis, lid 1, bedoelde inbreuk strafrechtelijke sancties vast te stellen, zorgen zij ervoor dat er passende maatregelen zijn getroffen om de bevoegde autoriteiten te laten beschikken over alle noodzakelijke bevoegdheden om met de gerechtelijke, de met vervolging belaste of de strafrechtelijke autoriteiten in hun jurisdictie te communiceren teneinde specifieke informatie te ontvangen over lopende strafrechtelijke onderzoeken naar en procedures in verband met de in**

artikel 27 bis, lid 1, bedoelde inbreuken, en dezelfde informatie aan andere bevoegde autoriteiten alsmede aan ESMA te verstrekken om te voldoen aan hun verplichting tot samenwerking voor de toepassing van deze verordening.

*Artikel 27 quinquies
Kennisgevingsverplichting*

De lidstaten doen uiterlijk op ... [één jaar vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening] aan de Commissie en ESMA kennisgeving van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen ter uitvoering van dit hoofdstuk, met inbegrip van de toepasselijke strafrechtelijke bepalingen. De lidstaten stellen de Commissie en ESMA zonder onnodige vertraging in kennis van alle eventuele latere wijzigingen van die regels.

*Artikel 27 sexies
Samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten en ESMA*

- 1. De nationale bevoegde autoriteiten en ESMA werken nauw met elkaar samen en wisselen informatie uit om hun taken in het kader van dit hoofdstuk uit te voeren.*
- 2. De nationale bevoegde autoriteiten coördineren hun toezicht nauw teneinde inbreuken op deze verordening vast te stellen en te remediëren, ontwikkelen en bevorderen goede praktijken, faciliteren samenwerking, dragen bij tot een consistente interpretatie en verstrekken jurisdictieoverschrijdende beoordelingen in geval van verschillen van mening.*
- 3. Indien een nationale bevoegde autoriteit vaststelt dat niet is voldaan aan een vereiste van de hoofdstukken I tot en met V, of redenen heeft om dat aan te nemen, brengt zij de bevoegde autoriteit van de entiteit of entiteiten die van die inbreuk wordt of worden verdacht op voldoende gedetailleerde wijze van haar vaststellingen op de hoogte. De betrokken bevoegde autoriteiten coördineren hun toezicht nauw teneinde voor consistente besluiten te zorgen.*

*Artikel 27 septies
Bekendmaking van administratieve sancties en andere administratieve maatregelen*

- 1. Onverminderd lid 4 zorgen de lidstaten ervoor dat de nationale bevoegde autoriteiten op hun officiële website onverwijld ten minste elk besluit bekendmaken waarbij een administratieve sanctie of andere administratieve maatregel wordt opgelegd waartegen geen beroep is ingesteld nadat de adressaat van die sanctie of maatregel van dat besluit in kennis is gesteld.*
- 2. De in lid 1 bedoelde bekendmaking omvat informatie over het type en de aard van de inbreuk en de identiteit van de verantwoordelijke personen en de opgelegde administratieve sancties of andere administratieve maatregelen.*
- 3. Indien de bekendmaking van de identiteit, in het geval van rechtspersonen, of van de identiteit en de persoonsgegevens, in het geval van natuurlijke personen, na een*

per geval uitgevoerde beoordeling door de bevoegde autoriteit onevenredig wordt geacht, of indien de bevoegde autoriteit van oordeel is dat de bekendmaking de stabiliteit van de financiële markten of een lopend strafrechtelijk onderzoek in gevaar brengt, of indien de bekendmaking, voor zover kan worden nagegaan, onevenredige schade toebrengt aan de betrokkene, zorgen de lidstaten ervoor dat de bevoegde autoriteiten een van de volgende maatregelen nemen:

- (a) ze stellen de bekendmaking van het besluit waarbij de administratieve sanctie of andere administratieve maatregel wordt opgelegd uit totdat de redenen voor dat uitstel vervallen;*
- (b) ze maken het besluit waarbij de administratieve sanctie of andere administratieve maatregel wordt opgelegd op basis van anonimiteit bekend, overeenkomstig het nationale recht; of*
- (c) ze maken het besluit waarbij de administratieve sanctie of andere administratieve maatregel wordt opgelegd niet bekend indien de bevoegde autoriteit van mening is dat de onder a) en b) vermelde opties ontoereikend worden geacht om te waarborgen dat:
  - i) de stabiliteit van de financiële markten niet in gevaar wordt gebracht; of*
  - ii) de bekendmaking van dergelijke besluiten evenredig is aan maatregelen die als weinig ingrijpend worden beschouwd.**

- 4. In geval van een besluit tot bekendmaking van een administratieve sanctie of andere administratieve maatregel op basis van anonimiteit kan de bekendmaking van de betreffende gegevens worden uitgesteld. Indien een nationale bevoegde autoriteit een besluit bekendmaakt waarbij een administratieve sanctie of andere administratieve maatregel wordt opgelegd die vatbaar is voor beroep bij de betrokken gerechtelijke autoriteiten, maken de bevoegde autoriteiten die informatie en latere informatie over het resultaat van een dergelijk beroep eveneens onmiddellijk bekend op hun officiële website. Rechterlijke beslissingen tot nietigverklaring van een besluit waarbij een administratieve sanctie of andere administratieve maatregel wordt opgelegd, worden eveneens bekendgemaakt.*
- 5. De nationale bevoegde autoriteiten zorgen ervoor dat elk besluit dat in overeenstemming met de artikelen 1 tot en met 4 wordt bekendgemaakt, toegankelijk blijft op hun website gedurende een periode van ten minste vijf jaar na de bekendmaking. Persoonsgegevens die in deze besluiten zijn vervat, worden niet langer op de officiële website van de bevoegde autoriteit bewaard dan overeenkomstig de toepasselijke regelgeving betreffende gegevensbescherming noodzakelijk is.*
- 6. De nationale bevoegde autoriteiten stellen ESMA in kennis van alle opgelegde administratieve sancties en andere administratieve maatregelen, met inbegrip van elk in dat verband ingesteld beroep en het resultaat ervan.*
- 7. ESMA bewaart een centraal gegevensbestand van de haar meegedeelde administratieve sancties en andere administratieve maatregelen. Dat*

gegevensbestand is uitsluitend toegankelijk voor ESMA, EBA, Eopa en de bevoegde autoriteiten, en wordt geactualiseerd op basis van de door de nationale bevoegde autoriteiten in overeenstemming met lid 6 verstrekte informatie.

Artikel 36

Gegevensbescherming

1. Met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens in het kader van deze verordening voeren bevoegde autoriteiten hun taken in het kader van deze verordening uit in overeenstemming met Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad.
2. Bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van deze verordening leeft ESMA Verordening (EG) nr. 45/2001 na.

Hoofdstuk VII Gedelegeerde handelingen

Artikel 37

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.
2. De in artikel 3, lid 2, artikel 31, lid 10, en artikel 34, lid 3, bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen wordt aan de Commissie toegekend voor *een termijn van vijf jaar* met ingang van ... [ ] *date* of entry into force of this Regulation]. *De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van de termijn van vijf jaar een verslag op over de bevoegdheidsdelegatie. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen deze verlenging verzet.*
3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 3, lid 2, artikel 6, lid 4, artikel 7, lid 7, artikel 10, lid 10, artikel 15, lid 6, artikel 16, lid 9, artikel 31, lid 10, en artikel 34, lid 3, bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Een besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.
4. Vóór de vaststelling van een gedelegeerde handeling raadpleegt de Commissie de door elke lidstaat aangewezen deskundigen overeenkomstig de beginselen die zijn neergelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven.
5. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, stelt zij het Europees Parlement en de Raad daarvan gelijktijdig in kennis.

6. Een overeenkomstig artikel 3, lid 2, artikel 6, lid 4, artikel 7, lid 7, artikel 10, lid 10, artikel 15, lid 6, artikel 16, lid 9, artikel 31, lid 10, en artikel 34, lid 3, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van drie maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad vóór het verstrijken van die termijn de Commissie hebben medegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. De termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of van de Raad met drie maanden verlengd.

Hoofdstuk VIII Slotbepalingen

Artikel 38 Verslag

1. Vóór [publications office please insert 24 months of entry into application of this Regulation] dient de Commissie, na raadpleging van ESMA, bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de toepassing van deze verordening, in voorkomend geval vergezeld van een wetgevingsvoorstel.
2. In het verslag worden beoordeeld:
  - (a) de werking van de markt voor aanbieders van crowdfundingdiensten in de Unie, met inbegrip van marktontwikkeling en -trends, hun marktaandeel, en of aanpassingen nodig zijn van de definities *en drempels* in deze verordening en of het toepassingsgebied van de onder deze verordening vallende diensten passend blijft;
  - (b) de impact van deze verordening op de goede werking van de interne markt voor crowdfundingdiensten, met inbegrip van de impact op de toegang tot financiering voor kmo's en op beleggers en andere categorieën personen waarop deze diensten van invloed zijn;
  - (c) de implementatie van de technologische innovatie in de crowdfundingsector, met inbegrip van de toepassing van *niet-bancaire financieringsmethoden (met inbegrip van initial coin offerings)* en nieuwe innovatieve zakelijke modellen en technologieën;
  - (d) of de in artikel 2, lid 2, onder d), vervatte drempel passend blijft om de in deze verordening vervatte doelstellingen te verwezenlijken;
  - (e) de effecten van de nationale wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake publicitaire mededelingen van aanbieders van crowdfundingdiensten op het vrij verrichten van diensten, de mededinging en de beleggersbescherming;
  - (f) de toepassing van administratieve sancties en met name de noodzaak om administratieve sancties voor inbreuken op deze verordening verder te harmoniseren.

- (g) de noodzaak en evenredigheid van het onderwerpen van aanbieders van crowdfundingdiensten aan verplichtingen inzake de naleving van de nationale bepalingen tot tenuitvoerlegging van Richtlijn (EU) 2015/849 met betrekking tot het witwassen van geld of de financiering van terrorisme en dergelijke aanbieders van crowdfundingdiensten voor de toepassing van Richtlijn (EU) 2015/849 aan de lijst van meldingsplichtige entiteiten toe te voegen.
- (h) *de wenselijkheid om het toepassingsgebied van deze verordening naar derde landen uit te breiden;*
- (i) *de samenwerking tussen de nationale bevoegde autoriteiten en ESMA en de geschiktheid van de nationale bevoegde autoriteiten als toezichthouder in het kader van deze verordening;*
- (j) *de mogelijkheid om in deze verordening specifieke maatregelen op te nemen om duurzame en innovatieve crowdfundingprojecten te bevorderen, alsook het gebruik van EU-fondsen.*

Artikel 38 bis
Wijziging in Verordening (EU) 2017/1129

In artikel 1, lid 4, van Verordening (EU) 2017/1129 wordt het volgende punt ingevoegd:

(k) een crowdfundingaanbod door een Europese aanbieder van crowdfundingdiensten in de zin van artikel 3, lid 1, onder c), van Verordening (EU) nr. .../...*, op voorwaarde dat dit aanbod de in artikel 2, lid 2, onder d), van die verordening vastgestelde drempel niet overschrijdt. "

Artikel 39
Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Zij is van toepassing met ingang van [Publications Office please insert 12 months from entry into force].

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

---

* *PB: gelieve het nummer en de publicatiegegevens van deze verordening in te voegen.*

FINANCIEEL MEMORANDUM

1. KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

- 1.1. Benaming van het voorstel/initiatief
- 1.2. Betrokken beleidsterrein(en) in de ABM/ABB-structuur
- 1.3. Aard van het voorstel/initiatief
- 1.4. Doelstelling(en)
- 1.5. Motivering van het voorstel/initiatief
- 1.6. Duur en financiële gevolgen
- 1.7. Beheersvorm(en)

2. BEHEERSMAATREGELEN

- 2.1. Regels inzake het toezicht en de verslagen
- 2.2. Beheers- en controlesysteem
- 2.3. Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden

3. GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

- 3.1. Rubriek(en) van het meerjarige financiële kader en betrokken begrotingsonderde(e)l(en) voor uitgaven
- 3.2. Geraamde gevolgen voor de uitgaven
  - 3.2.1. *Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de uitgaven*
  - 3.2.2. *Geraamde gevolgen voor de beleidskredieten*
  - 3.2.3. *Geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten*
  - 3.2.4. *Verenigbaarheid met het huidige meerjarige financiële kader*
  - 3.2.5. *Bijdragen van derden*
- 3.3. Geraamde gevolgen voor de ontvangsten

FINANCIEEL MEMORANDUM

1. KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

1.1. Benaming van het voorstel/initiatief

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende Europese aanbieders van crowdfundingdiensten voor ondernemingen

1.2. Betrokken beleidsterrein(en)

Beleidssterrein: Financiële stabiliteit, financiële diensten en kapitaalmarktenunie

Activiteit: Kapitaalmarktenunie

1.3. Aard van het voorstel/initiatief

Het voorstel/initiatief betreft **een nieuwe actie**

Het voorstel/initiatief betreft **een nieuwe actie na een proefproject/een voorbereidende actie**¹³

Het voorstel/initiatief betreft **de verlenging van een bestaande actie**

Het voorstel/initiatief betreft **een actie die wordt omgebogen naar een nieuwe actie**

1.4. Doelstelling(en)

1.4.1. *De met het voorstel/initiatief beoogde strategische meerjarendoelstelling(en) van de Commissie*

Bijdragen tot een diepere en meer rechtvaardige interne markt met versterkte industriële basis

1.4.2. *Specifieke doelstelling(en)*

Specifieke doelstelling nr.

1. Platforms in staat stellen om op te schalen

2. Versterking van de platformintegriteit

3. Versterking van de transparantie van platforms voor beleggers

¹³ In de zin van artikel 54, lid 2, onder a) of b), van het Financieel Reglement.

1.4.3. *Verwachte resulta(a)t(en) en gevolg(en)*

Vermeld de gevolgen die het voorstel/initiatief zou moeten hebben op de begunstigden/doelgroepen.

1. Europese aanbieders van crowdfundingdiensten kunnen hun kernactiviteiten in alle lidstaten uitvoeren en als tussenpersoon optreden voor projecten uit heel de EU.
2. Het vertrouwen van de beleggers wordt versterkt, met name wanneer zij grensoverschrijdend toegang krijgen tot platforms en beleggen.

1.4.4. *Resultaat- en effectindicatoren*

Vermeld de indicatoren aan de hand waarvan kan worden nagegaan in hoeverre het voorstel/initiatief is uitgevoerd.

De diensten van de Commissie zouden de effecten van de gekozen beleidsoptie monitoren op basis van de volgende niet-limitatieve lijst van indicatoren:

1. Gevolgen voor de platforms:
  - a. Aantal landen waar platforms deelnemen
  - b. Jaarlijkse volumes van crowdfundingtransacties in EU-landen
  - c. Beleggersbasis naar type belegger
  - d. Aantal, volume en type grensoverschrijdend gefinancierde projecten
  - e. Volume van de grensoverschrijdende beleggingsstromen
2. Directe kosten
  - a. Vergunningsvergoedingen
  - b. Toezichts- en regelgevingsvergoedingen
  - c. Handhavingskosten
3. Indirecte kosten/baten
  - a. Ontwikkeling van de betaalde vergoedingen om projecten te financieren / te beleggen
  - b. Ontwikkeling van de gemiddelde emissiegrootte

1.5. **Motivering van het voorstel/initiatief**

1.5.1. *Behoeft(e)n waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien*

Met het voorstel moeten de volgende uitdagingen worden aangepakt:

1) Eengemaakte markt: crowdfundingplatforms zijn sterk afhankelijk van netwerkeffecten. Schaalvergroting verhoogt niet alleen de levensvatbaarheid van bedrijfsmodellen, maar levert eveneens meer voordelen op voor platformgebruikers, beleggers en projecteigenaren. Momenteel ondervinden crowdfundingplatforms substantiële moeilijkheden bij hun pogingen om uit te breiden naar andere EU-lidstaten en blijven zij dus meestal binnen hun nationale grenzen. Onderhavig initiatief zal platforms die op EU-niveau willen opereren de mogelijkheid bieden om via de Europese Autoriteit voor effectenmarkten een vergunning als Europese aanbieder van crowdfundingdiensten aan te vragen die hen in staat zal stellen naadloos diensten op de hele eengemaakte markt aan te bieden.

2) Sectorale integriteit en veiligheid: crowdfunding moet zich nog bewijzen als een betrouwbare en volwassen sector en beleggers zijn bijzonder terughoudend in het doen van grensoverschrijdende beleggingen. Dit is ten dele toe te schrijven aan de verschillende regels die door de verschillende lidstaten worden ingevoerd en die onzekerheid scheppen over de toepasselijkheid van waarborgen, zorgvuldigheidseisen en controleniveau. Onderhavig initiatief zal voorzien in een herkenbaar Europees label dat zal zorgen voor een transparant en veilig klimaat voor intermediatie in financiële middelen, zodat beleggers zich kunnen richten op de levensvatbaarheid van de projecten die zij willen ondersteunen.

1.5.2. *Toegevoegde waarde van de betrokkenheid van de Unie (deze kan het resultaat zijn van verschillende factoren, o.a. coördinatiewinst, rechtszekerheid, een grotere doeltreffendheid en complementariteit). Voor de toepassing van dit punt wordt onder "toegevoegde waarde van de betrokkenheid van de Unie" verstaan de waarde die een optreden van de Unie oplevert bovenop de waarde die zou zijn gecreëerd indien alleen de lidstaat een maatregel had getroffen.*

EU-optreden zou de complexiteit, financiële en administratieve lasten voor de belangrijkste belanghebbenden, d.w.z. crowdfundingplatforms, projecteigenaren en beleggers significant verminderen en tegelijkertijd een gelijk speelveld garanderen voor alle aanbieders van diensten die hetzelfde EU-label gebruiken. Voorts zou harmonisatie van prudentiële regels, operationele voorwaarden en regels inzake transparantie voor alle relevante spelers duidelijke voordelen opleveren wat betreft de bescherming van beleggers en de financiële stabiliteit. Door harmonisatie van de belangrijkste bestanddelen van een crowdfundingplatform beoogt het voorstel een uniform kader tot stand te brengen met betrekking tot de omschrijving van dergelijke crowdfundingactiviteiten, met duidelijke gemeenschappelijke regels op specifieke gebieden.

Uit de raadplegingen van belanghebbenden en uit externe studies blijkt opnieuw dat optreden op dit moment nodig is. Het doel van het optreden op EU-niveau is bij te dragen tot de effectieve en efficiënte ontwikkeling van crowdfundingdiensten in de EU, bescherming van beleggers, stabiliteit en effectiviteit van het financieel systeem, voor de economie van de Unie, haar burgers en ondernemingen. De effectbeoordeling bij het voorstel van de Commissie draagt ertoe bij inzichtelijker te maken waarom deze doelstellingen beter op het niveau van de Unie kunnen worden verwezenlijkt.

1.5.3. *Nuttige ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan*

Nieuw initiatief

1.5.4. *Verenigbaarheid en eventuele synergie met andere passende instrumenten*

De doelstellingen van onderhavig voorstel zijn consistent met een aantal andere essentiële EU-beleidsreinen en lopende initiatieven, met name de kapitaalmarktenunie, het fintechinitiatief en de digitale eengemaakte markt.

1.6. Duur en financiële gevolgen

- Voorstel/initiatief met **een beperkte geldigheidsduur**
  - Voorstel/initiatief is van kracht vanaf [DD/MM]JJJJ tot en met [DD/MM]JJJJ
  - Financiële gevolgen vanaf JJJJ tot en met JJJJ
- Voorstel/initiatief met **een onbeperkte geldigheidsduur**
  - Uitvoering met een opstartperiode vanaf JJJJ tot en met JJJJ,
  - gevolgd door een volledige uitvoering.

1.7. Beheersvorm(en)¹⁴

- Rechtstreeks beheer** door de Commissie via
  - uitvoerende agentschappen
- Gedeeld beheer** met lidstaten
- Indirect beheer** door begrotingsuitvoeringstaken te delegeren aan:
  - internationale organisaties en hun agentschappen (geef aan welke);
  - de EIB en het Europees Investeringsfonds;
  - de in de artikelen 208 en 209 bedoelde organen;
  - publiekrechtelijke organen;
  - privaatrechtelijke organen met een openbaardienstverleningstaak, voor zover zij voldoende financiële garanties bieden;
  - privaatrechtelijke organen van een lidstaat, waaraan de uitvoering van een publiek-privaat partnerschap is toevertrouwd en die voldoende financiële garanties bieden;
  - personen aan wie de uitvoering van specifieke maatregelen op het gebied van het GBVB in het kader van titel V van het VEU is toevertrouwd en die worden genoemd in de betrokken basishandeling.

Opmerkingen

N/A

¹⁴ Nadere gegevens over de beheersvormen en verwijzingen naar het Financieel Reglement zijn beschikbaar op BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. BEHEERSMAATREGELEN

2.1. Regels inzake het toezicht en de verslagen

Vermeld frequentie en voorwaarden.

In lijn met de reeds bestaande regelingen stellen de ETA's regelmatig verslagen op over hun activiteiten (waaronder interne rapportage aan het senior management, rapportage aan de raden en het jaarverslag) en zijn zij onderworpen aan audits door de Rekenkamer en de dienst voor interne audit van de Commissie over hun gebruik van middelen en prestaties. De monitoring en rapportage van de in het voorstel opgenomen acties zal in overeenstemming zijn met reeds bestaande vereisten en met alle nieuwe vereisten die uit voorliggend voorstel voortvloeien.

2.2. Beheers- en controlesysteem

2.2.1. Mogelijke risico's

Gezien de bescheiden omvang van de markt, die gericht is op financiële ondersteuning van beginnende kleine ondernemingen, zijn er geen significante economische risico's, risico's voor de financiële stabiliteit of andere risico's vastgesteld. Er zij op gewezen dat projecten die via crowdfundingplatforms worden geïntermedieerd zeer risicovol zijn, maar dit komt tot uitdrukking in risicowaarschuwingen voor beleggers en andere waarborgen, waardoor beleggers vertrouwd geraken met de door hen gekozen omgeving, die niet vergelijkbaar is met een ruimte voor spaarproducten, maar een ruimte is om ondernemingen te ondersteunen. Platforms zelf mogen niet deelnemen door te beleggen in of in te schrijven op deze aanbiedingen en helpen alleen transacties tussen de partijen faciliteren.

2.2.2. Controlemiddel(en)

De beheers- en controlesystemen waarin de ETA-verordeningen voorzien zijn reeds geïmplementeerd. De ETA's werken nauw samen met de dienst voor interne audit van de Commissie om ervoor te zorgen dat op alle gebieden van het internecontrolekader aan de passende normen wordt voldaan. Deze regelingen gelden eveneens ten aanzien van de rol van de ETA's in het kader van het onderhavige voorstel.

Bovendien verleent het Europees Parlement op aanbeveling van de Raad elk begrotingsjaar kwijting aan elke ETA voor de uitvoering van haar begroting.

2.3. Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden

Vermeld de bestaande en geplande preventie- en beschermingsmaatregelen.

Met het oog op de bestrijding van fraude, corruptie en andere onwettige activiteiten is Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 september 2013 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) zonder enige beperking van toepassing op de ETA's.

De ETA's beschikken over een specifieke fraudebestrijdingsstrategie en een daaruit resulterend actieplan. De versterkte acties van de ETA's op het gebied van fraudebestrijding zullen in overeenstemming zijn met de regels en richtsnoeren van het Financieel Reglement (fraudebestrijdingsmaatregelen als onderdeel van goed financieel beheer), het fraudepreventiebeleid van OLAF, de bepalingen van de fraudebestrijdingsstrategie van de Commissie (COM(2011)376) en van de gemeenschappelijke aanpak van gedecentraliseerde EU-agentschappen (juli 2012) en de bijbehorende routekaart.

Daarnaast bevatten de verordeningen tot oprichting van de ETA's en de financiële verordeningen van de ETA's bepalingen over de uitvoering en controle van de begroting van de ETA's en de toepasselijke financiële regels, met inbegrip van die ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden.

3. GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

3.1. Rubriek(en) van het meerjarige financiële kader en betrokken begrotingsonderde(e)l(en) voor uitgaven

- Bestaande begrotingsonderdelen

In volgorde van de rubrieken van het meerjarige financiële kader en de begrotingsonderdelen.

Rubriek van het meerjarige financiële kader	Begrotingsonderdeel	Soort uitgaven	Bijdrage			
	Nummer [Rubriek.....]	GK/NGK ¹⁵ .	van EVA-landen ¹⁶	van kandidaat-lidstaten ¹⁷	van derde landen	in de zin van artikel 21, lid 2, onder b), van het Financieel Reglement
1a	12 02 06 ESMA	GK/NGK.	NEE	NEE	NEE	NEE

- Te creëren nieuwe begrotingsonderdelen

In volgorde van de rubrieken van het meerjarige financiële kader en de begrotingsonderdelen.

Rubriek van het meerjarige financiële kader	Begrotingsonderdeel	Soort uitgaven	Bijdrage			
	Nummer [Rubriek.....]	GK/NGK	van EVA-landen	van kandidaat-lidstaten	van derde landen	in de zin van artikel 21, lid 2, onder b), van het Financieel Reglement
[...]	[XX.YY.YY.YY] [...]	[...]	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE

¹⁵ GK = gesplitste kredieten/NGK = niet-gesplitste kredieten.

¹⁶ EVA: Europese Vrijhandelsassociatie.

¹⁷ Kandidaat-lidstaten en, in voorkomend geval, potentiële kandidaten van de Westelijke Balkan.

3.2. Geraamde gevolgen voor de uitgaven

3.2.1. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de uitgaven

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Rubriek van het meerjarige financiële kader	Nummer	[Rubriek..... .....]
--	--------	-------------------------

DG:			Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar N+2	Jaar N+3	Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)			TOTAAL
Titel 1: Beleidskredieten	Vastleggingen	(1)	0,764	1,637						2,401
	Betalingen	(2)	0,764	1,637						2. 401
Titel 2:	Vastleggingen	(1a)								
	Betalingen	(2a)								
Titel 3:	Vastleggingen	(3a)								
	Betalingen	(3b)								
TOTAAL kredieten voor ESMA	Vastleggingen	=1+1a +3a	0,764	1,637						2,401
	Betalingen	=2+2a +3b	0,764	1,637						2,401

Rubriek van het meerjarige financiële kader	5	"Administratieve uitgaven"
--	----------	----------------------------

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar N+2	Jaar N+3	Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)			TOTAAL
DG:								
• Personele middelen	0,401	0,995						1,396
• Andere administratieve uitgaven	0,091	0,236						0,327
TOTAAL DG								
	Kredieten							

TOTAAL kredieten onder RUBRIEK 5 van het meerjarige financiële kader	(totaal vastleggingen = totaal betalingen)							
---	---	--	--	--	--	--	--	--

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar N+2	Jaar N+3	Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)			TOTAAL
TOTAAL kredieten onder de RUBRIEKEN 1 tot en met 5 van het meerjarige financiële kader								
	Vastleggingen							
	0,764	1,637						2,401
	Betalingen							
	0,764	1,637						2,401

3.2.2. *Geraamde gevolgen voor de kredieten van [de instantie]*

- Voor het voorstel/initiatief zijn geen beleidskredieten nodig
- Voor het voorstel/initiatief zijn beleidskredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven:

Vastleggingskredieten, in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Vermeld doelstellingen en outputs ↓			Jaar N	Jaar N+1	Jaar N+2	Jaar N+3	Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)										TOTAAL			
	OUTPUTS																			
	Soort 18	Gem. kosten	Nee	Koste n	Nee	Koste n	Nee	Koste n	Nee	Koste n	Nee	Koste n	Nee	Koste n	Nee	Koste n	Nee	Koste n	Totaal aantal	Totale kosten
SPECIFIEKE DOELSTELLING NR. 1¹⁹...																				
- Output																				
- Output																				
- Output																				
Subtotaal voor specifieke doelstelling nr. 1																				
SPECIFIEKE DOELSTELLING NR. 2...																				
- Output																				
Subtotaal voor specifieke																				

¹⁸ Outputs zijn de te verstrekken producten en diensten (bv. aantal gefinancierde studentenuitwisselingen, aantal km aangelegde wegen enz.).
¹⁹ Zoals beschreven in punt 1.4.2. "Specifieke doelstelling(en)...".

doelstelling nr. 2																
TOTALE KOSTEN																

3.2.3. Geraamde gevolgen voor het personeel van [de instantie]

3.2.3.1. Samenvatting

- Voor het voorstel/initiatief zijn geen administratieve kredieten nodig
- Voor het voorstel/initiatief zijn administratieve kredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven:

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar N+2	Jaar N+3	Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)			TOTAAL
Ambtenaren (AD)	2	6						8
Ambtenaren (AST)								
Arbeidscontractante n	1	1						2
Tijdelijke functionarissen								
Gedetacheerde nationale deskundigen								
TOTAAL	3	7						

Geraamde gevolgen voor het personeel (aanvullende VTE) – lijst van het aantal ambten

Funcatiegroep en rang	Jaar N	Jaar N+1	Jaar N+2	Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)
AD16				
AD15				
AD14				
AD13				
AD12				
AD11				
AD10				
AD9				
AD8				
AD7				
AD6				
AD5				
Totaal AD				

AST11				
AST10				
AST9				
AST8				
AST7				
AST6				
AST5				
AST4				
AST3				
AST2				
AST1				
Totaal AST				
AST/SC 6				
AST/SC 5				
AST/SC 4				
AST/SC 3				
AST/SC 2				
AST/SC 1				
Totaal AST/SC				
TOTAAL-GENERAAL				

Geraamde gevolgen voor het personeel (extra) - extern personeel

Arbeidscontractanten	Jaar N	Jaar N+1	Jaar N+2	Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)
Functiegroep IV				
Functiegroep III				
Functiegroep II				
Functiegroep I				
Totaal				

Gedetacheerde nationale deskundigen	Jaar N	Jaar N+1	Jaar N+2	Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)
Totaal				

Vermeld de geplande datum van indiensttreding en pas het aantal dienovereenkomstig aan (als de indiensttreding in juli plaatsvindt, wordt slechts rekening gehouden met 50 % van de gemiddelde kosten). Vermeld nadere informatie in een bijlage.

3.2.3.2. Geraamde behoefte aan personele middelen voor het verantwoordelijke DG

- Voor het voorstel/initiatief zijn geen personele middelen nodig
- Voor het voorstel/initiatief zijn personele middelen nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven:

Raming in een geheel getal (of met hoogstens 1 decimaal)

	Jaar 2020	Jaar N+1	Jaar N+2	Jaar N+3	Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)		
• Posten opgenomen in de lijst van het aantal ambten (ambtenaren en tijdelijke functionarissen)							
XX 01 01 01 (zetel en vertegenwoordigingen van de Commissie)							
XX 01 01 02 (delegaties)							
XX 01 05 01 (onderzoek door derden)							
10 01 05 01 (eigen onderzoek)							
• Extern personeel (in voltijdequivalenten: VTE)²⁰							
XX 01 02 01 (AC, END, INT van de "totale financiële middelen")							
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT en JED in de							

²⁰ AC = Agent Contractuel (arbeidscontractant); AL = Agent Local (plaatselijk functionaris); END = Expert National Détaché (gedetacheerd nationaal deskundige); INT = Intérimaire (uitzendkracht); JED = Jeune Expert en Délégation (jonge deskundige in delegaties).

delegaties)								
XX 01 04 <i>jj</i> ²¹	- zetel ²²							
	- delegaties							
XX 01 05 02 (AC, END, INT – onderzoek door derden)								
10 01 05 02 (AC, END, INT – eigen onderzoek)								
Ander begrotingsonderdeel (te vermelden)								
TOTAAL								

XX is het beleidsterrein of de begrotingstitel.

Voor de benodigde personele middelen zal een beroep worden gedaan op het personeel van het DG dat reeds voor het beheer van deze actie is toegewezen en/of binnen het DG is herverdeeld, eventueel aangevuld met middelen die in het kader van de jaarlijkse toewijzingsprocedure met inachtneming van de budgettaire beperkingen aan het behorende DG kunnen worden toegewezen.

Beschrijving van de uit te voeren taken:

Ambtenaren en tijdelijk personeel	
Extern personeel	

De beschrijving van de kostenberekening per voltijdequivalent dient in het derde onderdeel van bijlage V, deel 3, te worden opgenomen.

²¹ Subplafond voor extern personeel uit beleidskredieten (vroegere "BA"-onderdelen).

²² Voornamelijk voor de structuurfondsen, het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo) en het Europees Visserijfonds (EVF).

3.2.4. *Verenigbaarheid met het huidige meerjarige financiële kader*

- Het voorstel/initiatief is verenigbaar met het huidige meerjarige financiële kader
- Het voorstel/initiatief vergt herprogrammering van de betrokken rubriek van het meerjarige financiële kader

Zet uiteen welke herprogrammering nodig is, onder vermelding van de betrokken begrotingsonderdelen en de desbetreffende bedragen.

- Het voorstel/initiatief vergt toepassing van het flexibiliteitsinstrument of herziening van het meerjarige financiële kader¹.

Zet uiteen wat nodig is, onder vermelding van de betrokken rubrieken en begrotingsonderdelen en de desbetreffende bedragen.

---

¹ Zie de artikelen 11 en 17 van Verordening (EU, Euratom) nr. 1311/2013 van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2014-2020.

3.3. Geraamde gevolgen voor de ontvangsten

- Het voorstel/initiatief heeft geen financiële gevolgen voor de ontvangsten
- Het voorstel/initiatief heeft de hieronder beschreven financiële gevolgen:
  - voor de eigen middelen
  - voor de diverse ontvangsten

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Begrotingsonderdeel voor ontvangsten:	Voor het lopende begrotingsjaar beschikbare kredieten	Gevolgen van het voorstel/initiatief ¹					Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)	
		Jaar N	Jaar N+1	Jaar N+2	Jaar N+3			
Artikel								

Voor de diverse ontvangsten die worden "toegewezen", vermeld het (de) betrokken begrotingsonderde(e)l(en) voor uitgaven.

[...]

BIJLAGE bij het financieel memorandum voor het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende Europese aanbieders van crowdfundingdiensten voor ondernemingen

Toegepaste methode en voornaamste basisaannamen

De kosten in verband met de vergunningverlening aan en het toezicht op Europese aanbieders van crowdfundingdiensten door ESMA zijn geraamd op basis van drie kostencategorieën: personeelskosten, administratieve kosten en operationele kosten².

Volgens de voorlopige huidige schattingen van de Commissie zullen de vergunnings- en toezichtstaken in verband met Europese aanbieders van crowdfundingdiensten in 2019 4 nieuwe personeelsleden en voor het jaar 2020 9 extra personeelsleden vereisen. Dit zou bovenop de personeelsleden komen die momenteel bij ESMA werken en onder het huidige budget voor ESMA vallen. De kosten zouden uit de EU-begroting worden gefinancierd om een opkomende industrie niet met onevenredige vergoedingen te belasten. De bijdragen zullen worden geïnd van Europese aanbieders van crowdfundingdiensten die op grond van deze regeling een vergunning hebben gekregen, maar er zal een plafond worden toegepast, zoals in de tekst van het voorstel wordt uiteengezet.

De behoefte aan meer personeel is de uitdrukking van de extra taken die door de verordening worden toevertrouwd aan ESMA en verband houden met de coördinatie van het toezicht op de Europese aanbieders van crowdfundingdiensten:

¹ Voor traditionele eigen middelen (douanerechten en suikerheffingen) moeten nettobedragen worden vermeld, d.w.z. na aftrek van 25 % aan inningskosten.

² Operationele kosten omvatten eveneens kosten van vertaling en IT.

- vergunningsprocessen voorbereiden en beheren;
- opzetten en bijhouden van een centraal register;
- technische normen ontwikkelen waarin de verordening voorziet;
- evaluatie van de bladen met essentiële beleggingsinformatie;
- voorbereiden van de invoering van coördinatie en doorlopend toezicht op Europese aanbieders van crowdfundingdiensten;
- jaarlijks, monitoren van en rapporteren over kernprestatie-indicatoren.

Deze nieuwe taken zijn vastgesteld in de voorgestelde verordening en nauwkeuriger omschreven in de toelichting. Zij omvatten, maar zijn niet beperkt tot, de vergunningverlening aan en registratie van Europese aanbieders van crowdfundingdiensten, het toezicht op geregistreerde Europese aanbieders van crowdfundingdiensten, de verplichting tot periodieke contacten met het management/personeel van onder toezicht staande entiteiten, het beantwoorden van vragen, klachten of verzoeken van nationale bevoegde autoriteiten of consumenten, het monitoren van de naleving van de vereisten inzake Europese aanbieders van crowdfundingdiensten zoals vastgelegd in de verordening Europese aanbieders van crowdfundingdiensten, het opvragen van informatie bij Europese aanbieders van crowdfundingdiensten of personen die betrokken zijn bij het management van de entiteiten, het ter plaatse inspecteren, het onderzoeken van vastleggingen en het horen van personen over vermeende inbreuken op de verordening, het toetsen van het blad met essentiële beleggingsinformatie aan de vereisten van de verordening alsmede de vertaling van de noodzakelijke documenten. ESMA zou eveneens een rol kunnen spelen bij het intrekken van de vergunning van Europese aanbieders van crowdfundingdiensten, en andere toezichtmaatregelen kunnen nemen zoals vermeld in de verordening Europese aanbieders van crowdfundingdiensten.

In het volgende punt worden de algemene aannames voor de berekening van extra middelen, de kosten van nieuw personeel en de extra IT-infrastructuur geëvalueerd.

Algemene aannames bij het berekenen van extra middelen

De berekening van de extra middelen is gebaseerd op de volgende aannames.

Aangenomen wordt dat de verordening begin 2019 van toepassing wordt en dat het jaar zal worden gebruikt voor de voorbereidingen door ESMA voor het opstellen van technische reguleringsnormen en technische adviezen en het opzetten van processen en procedures. Op basis van het aantal crowdfundingplatforms dat momenteel op de markt is, hun omvang, activiteiten, de algemene marktomstandigheden en het aantal platforms dat reeds probeert uit te breiden over de grenzen heen, zal ESMA in 2020 naar schatting ongeveer 25 entiteiten controleren.

Extra posten worden geacht vast personeel of arbeidscontractanten te behelzen. De gemiddelde jaarlijkse totale kosten¹ voor vast personeel worden geraamd op 173 000 EUR en voor arbeidscontractanten op 86 000 EUR. De onderstaande tabel bevat een overzicht van de totale gemiddelde jaarlijkse kosten per personeelscategorie, inclusief pensioen- en aanwervingskosten, en met onderbrenging van personeelsgerelateerde administratieve en operationele kosten in een aparte categorie.

Tabel 1 Personeelskosten

Categorie van personeel	2019 Totale jaarlijkse gemiddelde personeelskosten (*)	2020 Totale jaarlijkse gemiddelde personeelskosten (*)
Ambtenaar	EUR 158 020	EUR 153 687
Arbeidscontractanten	EUR 85 640	EUR 72 640

(*) Omvat: aanwervingskosten, salarissen en toelagen, pensioenbijdragen, andere kosten (opleidingskosten, medische kosten, schoolkosten, kosten voor personeelsmanagement). exclusief personeelsgerelateerde administratieve kosten (bv. kosten voor dienstreizen) en operationele kosten (bv. kosten voor databanken, vergaderingen, juridische procedures).

Berekening van het extra personeelsbestand

Tabel 2 illustreert de verwachte personele middelen die ESMA nodig zal hebben om de taken uit te voeren als vervat in de verordening.

Tabel 2 Totaal VTE per jaar

	2019	2020
AD	2	6
CA	1	1
Totaal	3	7

De toekomstige behoeften na 2020 zullen worden berekend en toegewezen in de context van het toekomstige meerjarige financiële kader.

Andere uitgaven

¹ Exclusief pensioen- en aanwervingskosten, maar inclusief personeelsgerelateerde operationele kosten (bv. kosten voor dienstreizen) en administratieve kosten (bv. kosten voor databanken, vergaderingen, juridische procedures).

Andere uitgaven, zoals het opzetten van het register, databanken en andere, zijn opgenomen onder de operationele uitgaven in tabel 3. De IT-kosten worden geraamd op 250.000 EUR voor zowel 2019 als 2020, waarna zij zullen dalen tot 50. De vertaalkosten zijn eveneens opgenomen in de rij voor de operationele kosten en bedragen 350.000 EUR per jaar.

Totaal bedrag van de uitgaven 2019-2020

Rekening houdend met bovenstaande aannames zijn de totale geraamde bedragen voor de opzet- en toezichts- en vergunningstaken die ESMA voor de periode 2019-2020 moet uitvoeren, weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 3 Totale ESMA-gerelateerde uitgaven voor ESMA in het kader van de Europese aanbieders van crowdfundingdiensten in 2019-2020, in EUR

	2019	2020
Personeelsuitgaven	EUR 401 680	EUR 994 760
Administratieve uitgaven	EUR 90 720	EUR 236 040
Operationele uitgaven	EUR 271 600	EUR 656 200
Totale uitgaven	EUR 764 000	EUR 1 887 000
Van entiteiten met een vergunning geïnde vergoedingen (*)	0	25 x EUR 10 000
Totale begroting van de sector	0	EUR 250 000
Totale impact op de EU-begroting	EUR 764 000	EUR 1 637 000

BIJLAGE

OP HET BLAD MET ESSENTIËLE BELEGGINGSINFORMATIE TE VERSTREKKEN INFORMATIE

Deel A: Informatie over de projecteigenaar(s) en het crowdfundingproject

- (a) Identiteit, rechtspositie, eigendom, management en contactgegevens

- (b) Voornaamste activiteiten; aangeboden producten of diensten
- (c) ***Belangrijke financiële gegevens en ratio's*** van de projecteigenaar ***voor de afgelopen drie jaar***
- (d) Beschrijving van het crowdfundingproject, inclusief het doel en de belangrijkste kenmerken ervan

Deel B: Belangrijkste kenmerken van het crowdfundingproces en voorwaarden voor het aantrekken van kapitaal of het inlenen van financiële middelen, voor zover van toepassing

- (a) Minimumkapitaal dat men bij één enkel crowdfundingaanbod beoogt aan te trekken of financiële middelen die men beoogt in te lenen en het aantal aanbiedingen dat door de projecteigenaar of aanbieder van crowdfundingdiensten voor het crowdfundingproject is gehouden
- (b) Termijn voor het bereiken van de doelstelling om kapitaal aan te trekken of financiële middelen in te lenen
- (c) Informatie over de gevolgen indien het beoogde kapitaal niet wordt aangetrokken of de beoogde financiële middelen niet tijdig worden ingeleend
- (d) Het maximumbedrag van het aanbod indien verschillend van het in punt a) beschreven beoogde kapitaal
- (e) Bedrag aan eigen middelen dat door de projecteigenaar is uitgetrokken voor het crowdfundingproject
- (f) Wijziging in de samenstelling van het kapitaal of de leningen van de emittent in verband met het crowdfundingaanbod

Deel C: Risicofactoren

Presentatie van de belangrijkste risico's die verbonden zijn aan de financiering van het crowdfundingproject alsmede de sector, het project, de projecteigenaar en het beleggingsinstrument, met inbegrip van eventuele geografische risico's

Deel D: Informatie met betrekking tot de aanbieding van effecten

- (a) Totaal bedrag van de en type aangeboden beleggingsinstrumenten
- (b) Inschrijvingsprijs
- (c) Of overinschrijvingen worden aanvaard en de wijze waarop zij worden toegewezen
- (d) Voorwaarden van inschrijving en betaling
- (e) Bewaring en levering van beleggingsinstrumenten aan beleggers

- (f) Indien de belegging door een garant of een zekerheid is gewaarborgd:
  - i) of de garant of de zekerheidssteller een rechtspersoon is
  - ii) de identiteit, rechtspositie en contactgegevens van die garant of zekerheidssteller
  - iii) informatie over de aard en de voorwaarden van de garantie of zekerheid
- (g) Eventueel een vaste toezegging om effecten terug te kopen en de termijn voor een dergelijke terugkoop
- (h) Voor niet-eigenvermogensinstrumenten: de nominale rentevoet, de datum vanaf wanneer rente betaalbaar wordt, de data waarop rente moet worden betaald, de vervaldatum en het toepasselijke rendement

Deel E: Informatie over de emittent, indien de emittent niet dezelfde is als de projecteigenaar en bijgevolg een SPV is

- (a) Of er een SPV tussen de projecteigenaar en de belegger in staat
- (b) Contactgegevens van de emittent

Deel F: Rechten van beleggers

- (a) Belangrijkste aan de effecten verbonden rechten
- (b) Beperkingen waaraan de effecten onderworpen zijn
- (c) Beschrijving van alle beperkingen op de overdracht van effecten
- (d) Uitstapmogelijkheden
- (e) Voor eigenvermogensinstrumenten, verdeling van kapitaal en stemrechten vóór en na de kapitaalverhoging als gevolg van het aanbod (in de veronderstelling dat op alle effecten zal worden ingeschreven)

Deel G: Informatieverschaffing met betrekking tot de leningovereenkomst

Indien het crowdfundingaanbod kredietbemiddeling omvat, bevat het blad met essentiële beleggingsinformatie in plaats van de in de delen D, E en F bedoelde informatie de volgende informatie:

- (a) Aard en duur van de kredietovereenkomst
- (b) Toepasselijke rentevoeten of eventueel een andere vergoeding voor de belegger
- (c) Risicobeperkende maatregelen, zoals of het krediet gedekt is
- (d) Aflossingsschema voor de hoofdsom en terugbetaling van rente

Deel H: Vergoedingen, informatie en wettelijke genoegdoening

- (a) In verband met de belegging aan de belegger in rekening gebrachte vergoedingen en door hem gemaakte kosten
- (b) Waar en hoe extra informatie over het crowdfundingproject, de projecteigenaar en de emittent kosteloos kan worden verkregen
- (a) (c) Hoe en bij wie de belegger een klacht kan indienen over de belegging of over het gedrag van de projecteigenaar of over de aanbieder van crowdfundingdiensten

PROCEDURE VAN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Titel	Europese crowdfunding dienstverleners (ECSP) voor ondernemingen		
Document- en procedurenummers	COM(2018)0113 – C8-0103/2018 – 2018/0048(COD)		
Datum indiening bij EP	7.3.2018		
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	ECON 16.4.2018		
Medeadviserende commissies Datum bekendmaking	ITRE 16.4.2018	IMCO 16.4.2018	JURI 16.4.2018
Geen advies Datum besluit	ITRE 21.3.2018	IMCO 23.4.2018	JURI 27.3.2018
Rapporteurs Datum benoeming	Ashley Fox 31.5.2018		
Vervangen rapporteurs	Ashley Fox		
Behandeling in de commissie	29.8.2018	9.10.2018	
Datum goedkeuring	5.11.2018		
Uitslag eindstemming	+: -: 0:	38 5 0	
Bij de eindstemming aanwezige leden	Pervenche Berès, David Coburn, Esther de Lange, Markus Ferber, Jonás Fernández, Stefan Gehrold, Roberto Gualtieri, Gunnar Hökmark, Danuta Maria Hübner, Petr Ježek, Philippe Lamberts, Werner Langen, Bernd Lucke, Ivana Maletić, Marisa Matias, Gabriel Mato, Caroline Nagtegaal, Sirpa Pietikäinen, Anne Sander, Martin Schirdewan, Kay Swinburne, Paul Tang, Ramon Tremosa i Balcells, Marco Valli, Tom Vandenkendelaere, Jakob von Weizsäcker		
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Richard Corbett, Mady Delvaux, Bas Eickhout, Ashley Fox, Eva Joly, Syed Kamall, Thomas Mann, Eva Maydell, Luigi Morgano, Lieve Wierinck, Roberts Zīle		
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Tiziana Beghin, John Flack, Aleksander Gabelic, Anna Hedh, Agnes Jongerius, Ricardo Serrão Santos		
Datum indiening	9.11.2018		

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

38	+
ALDE	Petr Ježek, Caroline Nagtegaal, Ramon Tremosa i Balcells, Lieve Wierinck
ECR	John Flack, Ashley Fox, Syed Kamall, Bernd Lucke, Kay Swinburne, Roberts Zīle
EFDD	Tiziana Beghin, David Coburn, Marco Valli
PPE	Markus Ferber, Stefan Gehrold, Gunnar Hökmark, Danuta Maria Hübner, Esther de Lange, Werner Langen, Ivana Maletić, Thomas Mann, Gabriel Mato, Eva Maydell, Sirpa Pietikäinen, Anne Sander, Tom Vandenkendelaere
S&D	Pervenche Berès, Richard Corbett, Mady Delvaux, Jonás Fernández, Aleksander Gabelic, Roberto Gualtieri, Anna Hedh, Agnes Jongerius, Luigi Morgano, Ricardo Serrão Santos, Paul Tang, Jakob von Weizsäcker

5	-
GUE/NGL	Marisa Matias, Martin Schirdewan
VERTS/ALE	Bas Eickhout, Eva Joly, Philippe Lamberts

0	0

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding